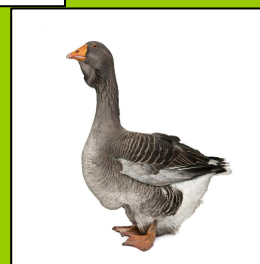
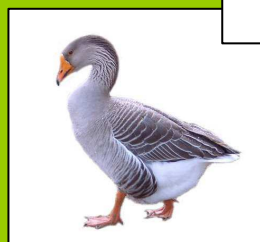

Gęsi

Wzorce i propozycje wzorców

Jasienica & Tomaszkowo 2023

Opracowanie: Małgorzata Zduńczyk i Manfred Uglorz

Spis treści

Wprowadzenie.....	4
Lista uznanych ras gęsi w EE	12
Wzorce	17
Gęś afrykańska garbonosa (EE 1).....	18
Gęś alzacka (EE 14)	20
Gęś arzamaska	22
Gęś celleska (EE 8)	24
Gęś chińska garbonosa (EE 21)	26
Gęś chołmogorska (EE 9)	29
Gęś czeska (EE 45).....	32
Gęś czeska czubata (EE 46)	34
Gęś czeska królewska.....	36
Gęś difolcka (EE 12)	39
Gęś drawska (EE 13).....	41
Gęś duńska (Duński legard)	44
Gęś emdeńska (EE 15)	46
Gęś empordańska (EE 16).....	48
Gęś frankońska (EE 20)	50
Gęś kędzierzawa naddunajska (EE 25).....	52
Gęś kubańska.....	54
Gęś landeska (EE 23).....	56
Gęś lippeska (EE 24).....	59
Gęś niemiecka nieśna (EE 11)	61
Gęś pielgrzymia (EE 30)	63
Gęś pomerańska (EE 32)	66
Gęś rosyjska (EE 34).....	69
Gęś słowacka (EE 38)	71
Gęś staroczeska (EE 5)	73
Gęś stajnbachska bojowa (EE 40)	75
Gęś tulska hakonosa bojowa (EE 22)	77
Gęś tuluska (EE 42)	80
Gęś ukraińska szara.....	82
Gęś biłgorajska.....	85
Gęś pomorska	87
Gęś zatorska.....	89

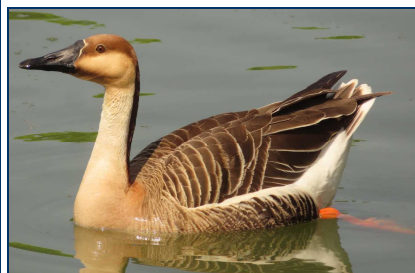
Wprowadzenie

1. Pochodzenie gęsi domowych

Gęś domowa (*Anser domesticus*) pochodzi przede wszystkim od dwóch gatunków dzikich gęsi: gęsi gęgawy (*Anser anser*) oraz gęsi łabędziorowej, łabędzionosej, czyli garbonosej (*Anser cygnoid*). Inne gatunki gęsi, które poddano procesom domestykacji to głównie: gęś białoczelna (*Anser albifrons*), kazarka egipska, czyli gęś nilowa (*Alopochen aegyptiaca*) oraz bernikla kanadyjska (*Branta canadensis*). Gęś gęgawa jest przodkiem głównie europejskiej gęsi domowej, natomiast gęś łabędzionosa – azjatyckiej. Rasy gęsi domowej dzieli się na te pochodzące od gęsi gęgawy (*Anser anser domesticus*) np. gęś landeska, tuluska oraz te pochodzące od gęsi łabędzionosej (*Anser cygnoides domesticus*) – np. gęś chińska. Przedstawiciele ras obu grup mogą się ze sobą krzyżować i dawać płodne potomstwo. Są też rasy, w których można dopatrzeć się wpływu obu dzikich przodków – gęś kubańska (pochodzenie – Kubań/Rosja).

Anser anser

Anser cygnoid

Alopochen aegyptiaca

Uważa się, że udomawianie gęsi rozpoczęło się około 5 tysięcy lat temu w starożytnym Egipcie, ale ptaki te nie zostały udomowione w jednym miejscu, a proces ten odbywał się jednocześnie w różnych częściach Europy i Azji. Udomowienie gęsi nastąpiło znacznie później niż udomowienie kur, kaczek, czy gołębi. Jeśli udomowienie innego drobiu, np. kur, ograniczało się tylko do południowych, ciepłych regionów, gęsi udomowiono również na północy, w zimniejszym klimacie. Najstarsze ośrodki udomowienia gęsi znajdują się we współczesnych Niemczech, na wybrzeżach Bałtyku i Morza Północnego, mniej więcej w tym samym czasie, niezależnie, udomowiono gęsi w starożytnej Grecji, Rzymie oraz w Chinach. Z tych ośrodków gęsi stopniowo rozprzestrzeniono na sąsiednie kraje, a następnie na całą Eurazję. W okresie kolonialnym gęsi sprowadzano też na inne kontynenty, ale nie osiągnęły tam dużej popularności. Obecnie najwięcej gęsi nadal obserwuje się na terenach historycznego udomowienia – w Europie Północnej i Zachodniej, w Chinach i nieco mniej w innych krajach Azji oraz w Europie Wschodniej. Natomiast w Ameryce Północnej oraz pozostałych kontynentach gęsi są stosunkowo nieliczne.

2. Historia udomowienia

Karol Darwin w dziele „*Zmienność zwierząt i roślin w stanie udomowienia*” (*The Variation of Animals and Plants Under Domestication*, 1868) pisał, że udomowienie gęsi miało miejsce w starożytności. Istnieją dowody archeologiczne na udomowione gęsi w Egipcie ponad 4000 lat temu. Gęsi były również hodowane w starożytnej Mezopotamii (dziś Bliski Wschód), na mięso i jako zwierzęta ofiarne, były przedstawiane w sztuce. Jednocześnie zostały udomowione około 3000 roku p.n.e. w Europie, prawdopodobnie w Grecji, a kilka odmian było dobrze znanych w Rzymie w I wieku p.n.e. W średniowieczu, hodowla gęsi była w szczytowym momencie. Archeologiczne dowody na obecność gęsi domowej w Europie Północnej wskazują, że prawdopodobnie pojawiła się w Skandynawii we wczesnej epoce żelaza (400 p.n.e. – 550 n.e.).

W Europie, północnej Afryce i zachodniej Azji gęsi domowe pochodzą od gęsi gęgawy. We wschodniej Azji rodzime gęsi pochodzą od gęsi łabędziowej, powszechnie znane są jako gęsi chińskie. Oba typy szeroko rozpowszechniono w ostatnich czasach, a współczesne gęsi hodowane również w Australii i Ameryce Północnej, mogą pochodzić od obu gatunków lub być ich mieszańcami.

2.1. Różnice

Gęsi domowe różnią się od dzikich większą masą ciała, brakiem zdolności do lotu, większą liczbą znoszonych jaj, brakiem instynktu wysiadywania, różnorodnością ubarwień.

Gęsi pochodzące od gęsi łabędziowej różnią się od gęsi pochodzących od gęgawy dłuższą, smukłą szyją, smukłą sylwetką oraz charakterystycznym guzem, wypukłością kości czołowej, znajdującą się u podstawy dzioba. Guzy te mają różny kształt i wielkość. Natomiast mieszańce międzyrasowe mogą prezentować typ pośredni między tymi dwoma gatunkami.

3. Użytkowanie

Nie wiadomo, jaki był początkowo cel udomowienia gęsi: zwierzę ofiarne, ptak stróżujący, źródło mięsa i tłuszczu? Później znaleziono zastosowanie również dla pierza: puch na poduszki i pierzyny oraz lotki do pisania piórem. W mniejszym zakresie kiedyś, ale i do dziś, tuczy się gęsi dla pozyskania stłuszczonych wątróbek (foie gras, czyt. fua gra). Ponieważ dziś tucz gęsi przez przymusowe karmienie jest zabroniony w Niemczech, Austrii i Szwajcarii, ze względu na przepisy dotyczące dobrostanu zwierząt, głównym producentem foie gras pozostaje Francja, gdzie jest ono „częścią chronionego dziedzictwa kulturowego i gastronomicznego” oraz Węgry. Alternatywą przymusowego karmienia jest jesienny tucz przez żywienie do woli.

Obecnie gęsi stały się również obiektem zainteresowań amatorów, utrzymujących gęsi dla pozyskania jaj i mięsa, ale też jako ozdoba obejścia lub np. ptaki bojowe (walki gąsiorów).

Podobnie, jak w przypadku innych gatunków ptaków domowych, użytkowanie gęsi rozwinęło się w trzech kierunkach: mięsnym – zwiększenie masy ciała, ogólnoużytkowym – z polepszeniem nieśności oraz nieśnym. Linie matczyne o dobrej nieśności, dobrych wskaźnikach zapłodnienia jaj oraz wylęgowości piskląt, łączone z gąsiorami mięsnymi, dają mieszańce towarowe, sprawdzające się w chowie intensywnym (przemysłowym).

W chowie ekstensywnym (gospodarskim), przewaga gęsi nad innymi gatunkami ptaków domowych to: niewielkie wymagania środowiskowe oraz mniejsze wymagania pokarmowe, związane z dobrym wykorzystaniem zielonych wybiegów. Wadą jest przede wszystkim krótki okres reprodukcji (rozmnażania), co daje małą liczbę jaj lęgowych i znaczną cenę piskląt. Ale gąsięta szybko rosną, dobrze wykorzystują paszę, co przekłada się na wyższe wyniki produkcyjne.

4. Pokrój i dymorfizm płciowy gęsi

Gęsi mają tułów o łódkowatym kształcie i długą szyję (17-18 kręgów szyjnych). Upierzenie najczęściej białe lub szare, a także pomarańczowe – w różnych odcieniach – dziób i łapy. Dojrzałe gąsiorzy są większe i cięższe od gąsek i mają nieco dłuższe i grubsze szyje. Gęsi obu płci bywają agresywne, szczególnie w obronie swojego terenu, gniazda i młodych. Gąsiorzy, głównie ras bojowych (tulska, sztajnbachska), intensywnie walczą między sobą w okresie lęgowym.

5. Rasy gęsi

Istnieje około 100 ras gęsi, które są podzielone ze względu na wielkość i zachowanie nieśności lub samowystarczalności w rozrodzie. Prawdopodobnie najstarszą rasą gęsi domowej jest gęś emdeńska, rasa ciężkich gęsi nieśnych, która wyłoniła się z dużych gęsi hodowanych w rejonie Emden i Bremy (dziś Niemcy).

6. Nasze gęsi rodzime i stada zachowawcze

Krajowym programem ochrony zasobów genetycznych zwierząt, objętych jest 14 ras/odmian gęsi w tym polskie: biłgorajska (Bi)/Biłgoraj, zatorska (ZD-1)/Zator, kartuska (Ka)/Kartuzy, kielecka (Ki)/Kielce, lubelska (Lu)/Lublin, podkarpcka (Pd)/Podkarpacie, pomorska (Po)/Pomorze, kaszuby, rypińska (Ry), Rypin, suwalska (Su)/Suwałki, garbounosa (Ga)/Polska południowo-wschodnia, a także: słowacka (Sł), romańska (Ro)/region Romagna, Włochy, kubańska (Ku)/Kubań, Rosja i landeska (LSD-01)/Landes, Francja. (<http://www.bioroznorodnosc.izoo.krakow.pl/drob/gesi>)

Znaczącym osiągnięciem hodowlanym jest wyodrębnienie w ramach populacji gęsi białej kołudzkiej, dwóch rodów: mięsnego i nieśnego oraz międzyrodowego mieszańca o wybitnych cechach mięsnych, czyli gęsi owsianej. W 2001 roku zarejestrowano znak towarowy (słowno-graficzny) „Gęś Biała Kołudzka”, na który Instytut Zootechniki posiada prawa ochronne. Dnia 1 stycznia 2003 roku utworzono – w ramach Zakładu Doświadczalnego w Kołudzie Wielkiej – Krajowy Ośrodek Badawczo-Hodowlany Gęsi, w obrębie którego funkcjonuje ferma zarodowa i zakład wylęgu. Corocznie, z fermy zaro-

dowej, zaopatrywane są w materiał hodowlany, stada rodzicielskie z terenu całego kraju. Gęś owsiana jest obecnie przebojem polskiego drobiarstwa, produktem głównie eksportowym, jednak coraz częściej poszukiwanym również w kraju.

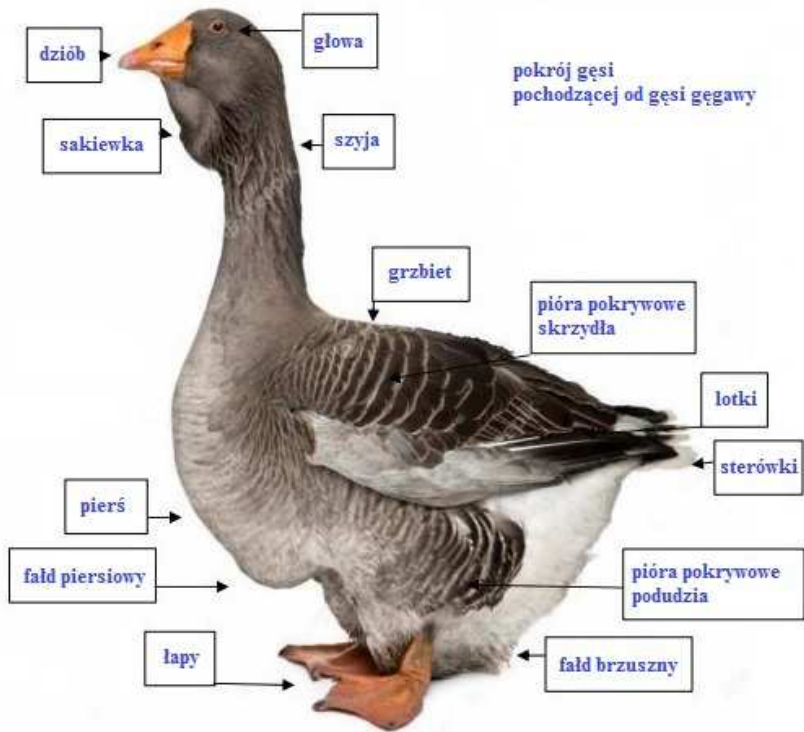

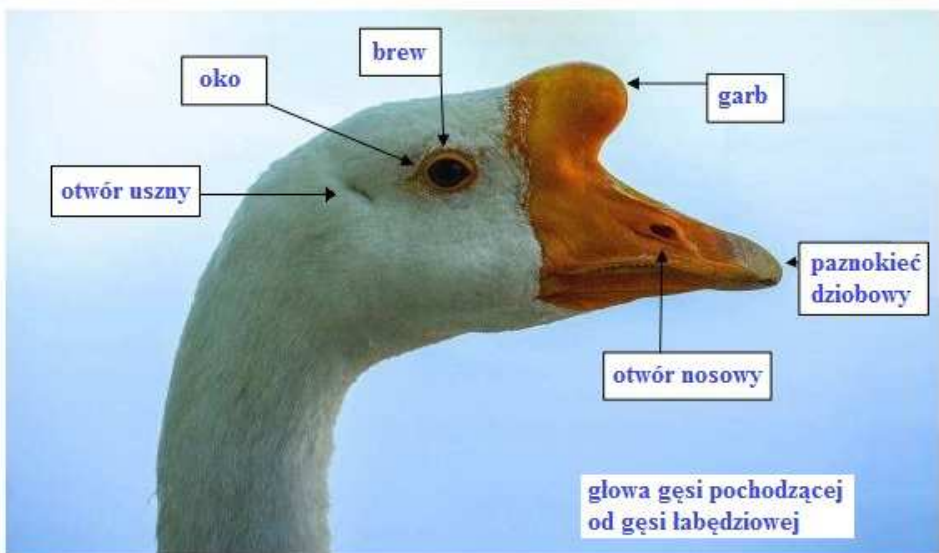
Pomnik gęsi przed Krajowym Ośrodkiem Badawczo-Hodowlanym Gęsi w Kołudzie Wielkiej, źródło: <https://agronomist.pl/artykuly/gesia-mama>

<https://agronews.com.pl/artykul/ges-biala-koludzka-odrebna-rasa/>

6. Budowa gęsi

głowa gęsi pochodzącej od gęsi gęgawy

7. Barwy gęsi domowej, pochodzącej od gęsi gęgawy (*Anser anser*)

Biała (Weiß) – występuje np. u gęsi krajowych – suwalskiej i lubelskiej

Czysta biel.

Duże wady: barwne plamy w upierzeniu.

Szara (Grau) – występuje u gęsi tuluskiej (Toulouser Gänse)

Barwa dzikiej gęsi gęgawy. Możliwie nasycona, w odcieniach od szarej do czarnej. Może posiadać niebieskawy połysk. Szare są: głowa, szyja, pierś. Szare pióra pokrywowe grzbietu i skrzydeł, a także lotki drugiego rzędu i upierzenie boczne (bokówki) – od piersi do stawu skokowego – powinny mieć delikatne, wąskie, nieprzerwane, białe obrzeżenie. Brzuch i podogonia są białe, a sterówki szare, o białych krawędziach.

Duże wady: białe lotki.

Niebieska (Blau) – występuje u gęsi frankońskiej (krajowej) (Fränkische Landgänse)

Czysta, o średnim natężeniu niebieska barwa podstawowa całego upierzenia, z wyjątkiem brzucha i podogonia, które są białe. Bokówki (upierzenie boków) i pokrywy skrzydeł są niebieskie z nieprzerwanym, wąskim, białym obrzeżeniem. Ogon niebieski z białym obrzeżeniem sterówek.

Duże wady: znaczne odchylenia od wymaganej barwy i rysunku poszczególnych piór.

Brązowa (Braun) – występuje u gęsi cellskiej (Celler Gänse)

Barwa jasnobrązowa (irchowa, gliniasta): głowa, szyja i pierś. Brzuch i podogonie – białe. Ramiona, grzbiet, skrzydła i pióra pokrywowe podudzi mają brązowy odcień, który może wydawać się jaśniejszy lub ciemniejszy, bez widocznych nierówności. Każde pióro z jaśniejszym obrzeżeniem. Wierzch ogona barwny.

Duże wady wyraźny pas szyjny (pas na tylnej stronie szyi, jak u brązowych gęsi garbonosych), brak obrzeżenia piór, białe lotki.

Szara srokata (Graugescheckt) – występuje u gęsi pomerańskiej (Pommerngänse), bo gęś pomorska polska jest biała.

Barwna jest głowa oraz szyja w jednej czwartej do połowy długości. Barwne barkówki (upierzenie ramion) tworzą rysunek, który – widziany z góry – ma kształt serca i niezbyt szeroko zachodzi na skrzydła. Barwna jest również dolna część grzbietu, bokówki (pokrywy podudzi) i sterówki. Pióra barkówek, bokówek i sterówki są barwy brązowo-szarej z białym obrzeżeniem. Reszta upierzenia jest biała. Dozwolone są: białe gardło oraz lekko rozjaśniona głowa i szyja.

Duże wady: bardzo nierówne odcięcie rysunku na szyi lub nierówny rysunek na ramionach, ubarwienie głowy lub górnej części szyi mocno przeplatane bielą.

Autoseksingowa* (Kennfarbig) – występuje u gęsi pielgrzymiej (Pilgrimgänse)

*Autoseksing (określenie zootechniczne) - metoda rozróżniania płci jednodniowych piskląt na podstawie różnic w barwie puchu, uwarunkowanych genami sprzężonymi z płcią (za Encyklopedią PWN). Można oznaczyć również płeć dojrzałych ptaków na podstawie różnic w ubarwieniu.

Gąsior: biały. Nieznaczne ślady szarości w upierzeniu skrzydeł (głównie lotkach), grzbietu i ogona – dozwolone, bardziej wyraźne u młodszych

ptaków. Stary gąsior może stać się całkowicie biały.

Gęś: upierzenie w barwie jasnoszarej, która staje się jeszcze jaśniejsza od górnej części szyi do głowy i biała u podstawy dzioba. Im samica starsza, tym ten obszar staje się bielszy. Ogon jest przeplatany szarością, brzuch przeważnie biały. Ze względu na przeważnie szare upierzenie, kolor oczu gęsi jest bardziej ciemnobrązowy.

Duże błędy: czysto białe lotki.

Lista uznanych ras gęsi w EE

Lp.	EE	Zgłoszona przez		P – nazwa polska N – nazwa niemiecka, F – nazwa francuska, A – nazwa angielska	Obrączka	
					1.0	0.1
1 A	1	EE	P N F A	Gęś afrykańska garbonosa Afrikanische Höckergänse Oie caronculée d'Afrique African goose	27	27
2	14	F	P N F A	Gęś alzacka Elzässer Gänse Oie d'Alsace Alsatian goose	22	22
3	2	EE	P N F A	Gęś amerykańska Amerikanische Gänse Oie américaine American goose	27	27
4	3	E	P N F A	Gęś andaluzyjska Andalusische Gänse Oie andalouse Andalusian goose	20	20
5	35	UK	P N F A	Gęś angielska siodłata Sattelrückengänse Oie à manteau Saddleback goose	27	27
6 B	4	E	P N F A	Gęś baskijska Baskische Gänse Oie basque Basque goose	27	27
7	7	UK	P N F A	Gęś brekońska Brecon Gänse Oie de Brecon Brecon goose	24	24
8	6	F	P N F A	Gęś burbońska Bourbonnaiser Gänse Oie du Bourbonnais Bourbonnaisgoose	27	27

9 C	8	D	P N F A	Gęś celleska Celler Gänse Oie de Celle Celle goose	24	24
10	21	EE	P N F A	Gęś chińska garbonosa Höckergänse Oie caronculée de Chine Chinese goose	24	24
11	9	EE/Ru	P N F A	Gęś chołmogorska Cholmogory Gänse Oie de Kholmogory Cholmogory goose	27	27
12	45	CZ 45	P N F A	Gęś czeska Tschechische Gänse Oie tchèque Czech goose	24	24
13	46	46	P N F A	Gęś czeska czubata Tschechische Haubengänse Oie huppée tchèque Czech crested goose	24	24
14 D	12	D 12	P N F A	Gęś difolcka (z Diepholz) Diepholzer Gänse Oie de Diepholz Diepholzer goose	24	24
15	13	HR 13	P N F A	Gęś drawska (z doliny Drawy) Drautalgänse Oie de la Drave Drava goose	20	20
16	10	DK 10	P N F A	Gęś duńska Dänische Gänse Oie danoise Danish goose	24	24
17 E	15	D 15	P N F A	Gęś emdeńska Emdener Gänse Oie d'Emden Emden goose	27	27
18	16	E 16	P N F A	Gęś empordańska Empordagänse Oie d'Emporda Emporda goose	24	24
19 F	18	DK	P N F A	Gęś farerska (z Wysp Owczych) Färöer Gänse Oie des Îles Féroé Faroe goose	22	22

20	19	B	P N F A	Gęś flamandzka Flämische Gänse Oie flamande Flemish goose	22	22
21	20	D	P N F A	Gęś frankońska Fränkische Landgänse Oie de Franconie Franconian goose	22	22
22 H	22	EE	P N F A	Gęś hakodzioba bojowa (tulska) Krummschnabel Kampfgänse Oie de combat à bec courbé Hookbill fighting goose	27	27
23 K	17	UK	P N F A	Gęś kędzierzawa angielska Englische Lockengänse Oie frisée anglaise Frizzled Sebastopol goose	24	24
24	25	EE	P N F A	Gęś kędzierzawa sewastopolska Lockengänse Oie frisée du Danube Sebastopol goose	24	24
25 L	23	F	P N F A	Gęś landeska Landesgänse Oie des Landes Landes goose	24	24
26	24	D	P N F A	Gęś lippeska Lippegänse Oie de Lippe Lippe goose	24	24
27 N	11	D	P N F A	Gęś niemiecka nieśna Deutsche Legegänse Oie pondéuse allemande German laying goose	27	27
28	26	F	P N F A	Gęś normandzka Normannengänse Oie normande Normandy goose	24	24
29	27	N	P N F A	Gęś norweska Norwegische Gänse Oie norvégienne Norwegian goose	27	27
30 O	28	S	P N F A	Gęś olandzka Öland Gänse Oie d'Öland Öland goose	22	22

31	29	I	P N F A	Gęś padewska Paduaner Gänse Oie de Padoue Padova goose	27	27
32	30	EE	P N F A	Gęś pielgrzymia Pilgrimgänse Oie pélerin Pilgrim goose	24	24
33	31	F	P N F A	Gęś piktańska Poitou Gänse Oie du Poitou Poitou goose	24	24
34	32	D	P N F A	Gęś pommerańska Pommerngänse Oie de Poméranie Pomeranian goose	27	27
35	33	I	P N F A	Gęś romańska Romagnola Gänse Oie Romagnole Romagnola goose	24	24
36	34	D	P N F A	Gęś rosyjska Russische Gänse Oie russe Russian goose	27	27
27	36	N	P N F A	Gęś skańska Schonengänse Oie de Scanie Scania goose	27	27
38	38	SK	P N F A	Gęś słowacka Slowakische Gänse Oie slovaque Slovakian goose	27	27
39	39	S	P N F A	Gęś smalandzka Smalengänse Oie de Smalen Smaland goose	24	24
40	5	D	P N F A	Gęś staroczeska Böhmische Gänse Oie de Bohême Bohemian goose	22	22
41	40	D	P N F A	Gęś steinbachska bojowa Steinbacher Kampfgänse Oie de combat de Steinbach Steinbacher goose	24	24

42	41	SK	P N F A	Gęś suchecka Suchaer Gänse Oie de Sucha Sucha goose	24	24
43	37	UK	P N F A	Gęś szetlandzka Shetlandgänse Oie des Shetland Shetland goose	24	24
44 T	42	F	P N F A	Gęś tuluska Toulouser Gänse Oie de Toulouse à bavette Toulouse goose	27	27
45	43	F	P N F A	Gęś tuluska lekka (gospodarska) Toulouser Landgänse Oie de Toulouse sans bavette Toulouse goose light type	27	27
46	44	F	P N F A	Gęś turska (z Tours) Tourainer Gänse Oie de Touraine Touraine goose	24	22
47	47	NL	P N F A	Gęś twentska Twenter Landgänse Oie de Twente Twente goose	24	24
48 W	48	I	P N F A	Gęś wenecka Veneto Gänse Oie de la Vénétie Veneto goose	24	24
49	49	B	P N F A	Gęś wireska Vire und Ton Gänse Oie de la Vire et du Ton Vire and Ton goose	22	22
50 Z	50	UK	P N F A	Gęś zachodnioangielska Westenglische Gänse Oie d'Angleterre occidentale West of England goose	27	27

Wzorce

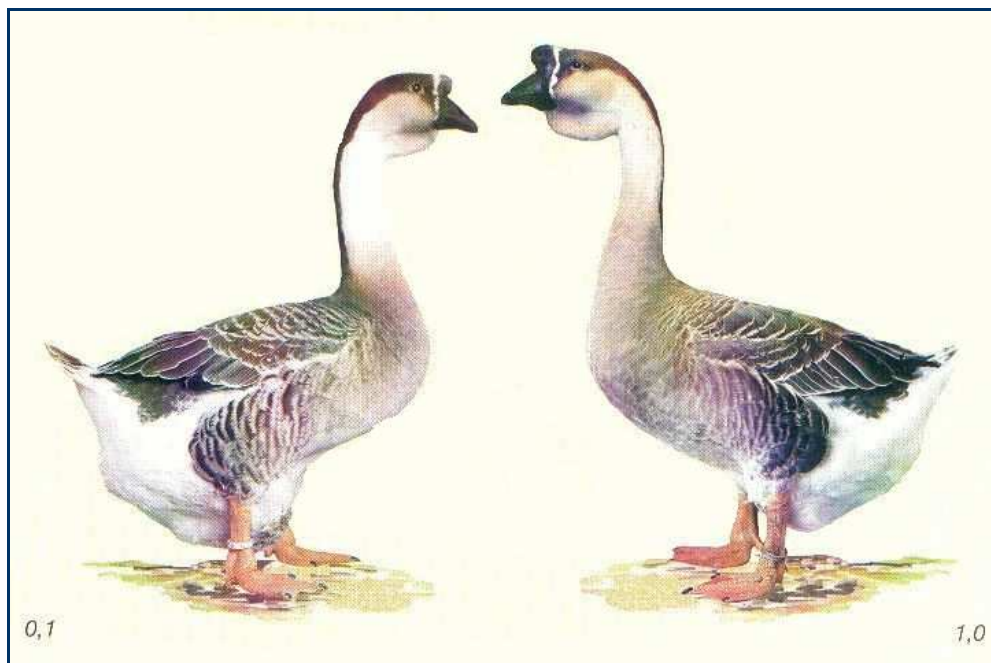
1. Gęś afrykańska garbonosa
2. Gęś alzacka
3. Gęś arzamska
4. Gęś celleska
5. Gęś chińska garbonosa
6. Gęś chołmogorska
7. Gęś czeska
8. Gęś czeska czubata
9. Gęś czeska królewska
10. Gęś difolcka
11. Gęś drawska
12. Gęś emdeńska
13. Gęś empordaska
14. Gęś frankońska
15. Gęś kędzierzawa naddunajska
16. Gęś kubańska garbonosa
17. Gęś landeska
18. Gęś lippeska
19. Gęś niemiecka nieśna
20. Gęś pielgrzymia
21. Gęś pomerańska
22. Gęś rosyjska
23. Gęś słowacka
24. Gęś stajnbachska bojowa
25. Gęś staroczeska
26. Gęś tuluska
27. Gęś tulska bojowa
28. Gęś ukraińska szara

Spis propozycji wzorców

1. Gęś biłgorajska
2. Gęś pomorska
3. Gęś zatorska

Gęś afrykańska garbonosa (EE 1)

N: Afrikanische Höckergänse, F: Oie caronculée d'Afrique, A: African goose

Pochodzenie

Pochodzi od dzikiej gęsi łabędzionosej (*Anser cygnoides*). Udomowiona została w Azji Północnej. Sprowadzona w XVIII wieku do Ameryki Północnej i Europy przez Afrykę (Madagaskar).

Charakterystyka ogólna

Duża, ciężka, przysadzista gęś o szerokim tułowi i wyprostowanej postawie.

Cechy rasowości gąsiora

- Tułów:** wydłużony, szeroki w ramionach; podbrzusze niezwisające, ale jest lekko podkasane.
- Grzbiet:** linia grzbietu lekko opadająca w kierunku ogona.
- Pierś:** szeroka, zaokrąglona, noszona nieco uniesiona.
- Brzuch:** pełny, dobrze rozwinięty, z wyraźną podwójną fałdą brzuszną, dobrze zamkniętą z tyłu i nie dotykającą podłoża.
- Głowa:** szeroka, zwarta, z wyraźną, mocną, dobrze zaokrągloną sakiewką (fałda skórna na podgardlu).
- Dziób:** o wysokim grzbiecie, nad którym znajduje się półkulisty garb, ciągnący się po górną linię głowy, który z wiekiem staje się wyraźniejszy.

Gęś afrykańska garbonosa

<u>Oczy:</u>	duże, o bystrym spojrzeniu; barwa – patrz ubarwienia.
<u>Szyja:</u>	średniej długości; nieco gruba; linia szyi prosta.
<u>Skrzydła:</u>	średniej długości, potężne.
<u>Ogon:</u>	krótki, lekko uniesiony.
<u>Podudzia:</u>	umięśnione, prawie zakryte bocznym upierzeniem.
<u>Łapy:</u>	zaledwie średniej długości, mocne.
<u>Upierzenie:</u>	gęste i miękkie; ściśle przylegające.

Cechy rasowości gęsi

Gęś jest delikatniejszej budowy i ma mniej rozwinięty garb niż gąsior, ma podwójną fałdę brzuszną, szczególnie widoczną u starszych ptaków.

Duże wady cech rasowości

Zbyt słaba budowa ciała, pojedyncza fałda brzuszną, brak fałdy brzusznej.

Ubarwienie

Szarobrązowe

Barwa szara z brązowym odcieniem. Upierzenie ramion, skrzydeł i podudzi kremowobiało obrzeżone. Przednia część szyi i górna część piersi białawoptowe; pierś płowobrązowa. Na tylnej części szyi od wierzchu głowy do ramion wyraźnie zaznaczony, ciemnobrązowy pas (pręga). Dziób i garb są oddzielone od twarzy wąskim, białym paskiem. Brzuch i podbrzusze białe. Pióra ogona szare z białymi brzegami. Kolor dzioba i garbu czarny. Pomarańczowoczerwony kolor łap. Kolor oczu ciemnobrązowy. **Duże wady:** bardzo przyciemniony kolor piersi; żółty kolor na dziobie.

Białe

Dziób, garb i łapy czerwonawożółte. Kolor oczu niebieski. **Duże wady:** różnokolorowe pióra.

Masa ciała gąsiora 8 kg, gęsi 7 kg

Nieśność roczna: od 10 do 50 jaj

Minimalna masa jaja wylęgowego: 130 g

Barwa skorupy jaja: biała

Rozmiar obrączki dla obu płci: 27

Gęś alzacka (EE 14)

N: Elzässer Gänse, F: Oie d'Alsace, A: Alsatian goose

Pochodzenie

Francja. Wyhodowana w dolinach Dolnej Alzacji, ze skrzyżowania dzikiej szarej gęsi i długoszyjej gęsi łabędziej z Chin.

Charakterystyka ogólna

Gęś o szerokim tułowi, zaokrąglonych kształtach, stosunkowo niskiej, ale szerokiej postawie.

Cechy rasowości gąsiora

- Tułów:** krótki, szeroki, masywny, noszony niezbyt poziomo.
- Grzbiet:** szeroki, nieco łukowato zaokrąglony.
- Pierś:** zaokrąglona i wypiętniona, bez fałdu piersiowego.
- Brzuch:** zaokrąglony i wypiętniony, niezbyt opuszczony, bez fałdu brzuszego.
- Głowa:** nie za mocna, krótka, czoło prawie w jednej linii z dziobem.
- Oczy:** patrz – kolory i rysunek.
- Dziób:** średniej długości, bardziej wysoki niż szeroki, jasnoczerwony.
- Szyja:** dość krótka, średnio mocna, wyprostowana.
- Skrzydła:** długie i szerokie, dobrze przylegające do tułowia.
- Ogon:** dość krótki, nieco podniesiony.
- Podudzia:** raczej krótkie niż średniej długości, przykryte piórami bocznymi.

Łapy: nie za długie, mocne, w miarę dojrzewania począwszy od koloru cieli-
stego stają się żółte.

Upierzenie: mocno przylegające, sztywne

Cechy rasowości gęsi

Z wyjątkiem cech wynikających z płci, podobna do gąsiora. U starszych gęsi dopusz-
cza się mały, pojedynczy fałd brzuszny.

Ubarwienie

Szare (Grau)

Szare jest upierzenie głowy, szyi, piersi, grzbietu, skrzydeł oraz ud. Pióra ramion,
pióra pokrywające skrzydła i lotki są wyraźnie, lecz nie szeroko biało obramowane;
pióra ogona są szare i biało obramowane. Brzuch i podbrzusze białe. Kolor oczu
brązowy. **Duże wady:** białe lotki.

Szare srokate (Graugescheckt)

Głowa, górna część szyi, ramiona, górna część grzbietu, dolna część grzbietu, pióra
pokrywowe ogona oraz pióra pokrywające uda są kolorowe. Upierzenie ramion,
górnej części grzbietu, pióra przykrywające podudzia, a także sterówki są biało ob-
ramowane. Pióra kolorowe są brunatnoszare. Pozostałe upierzenie jest białe. Oczy
koloru brunatnego lub niebieskiego. Dopuszcza się białe podgardle oraz jaśniejszy
kolor głowy i szyi. **Duże wady:** nieregularna linia podziału między kolorową głową
a białą szyją; niezbyt regularny rysunek na ramionach; zbyt dużo białych piór na
głowie oraz kolorowych piór na szyi.

Duże wady

Wąski tułów, opadające skrzydła, łabędzia szyja, za długi dziób, za wysoka postawa,
fałd piersiowy, podwójny fałd brzuszny, u gąsiora fałd brzuszny.

Masa ciała dla obu płci: od 4 do 4,5 kg

Minimalna masa jaja wylęgowego: 120 g

Kolor skorupki jaja: biały

Rozmiar obrączki dla obu płci: 22

Gęś arzamaska

R: Арзамасский гусь

Pochodzenie

To stara rosyjska rasa gęsi. Powstała już w XVII wieku jako gęś bojowa, a swoją nazwę zawdzięcza miastu Arzamas (Арзамас), które w herbie ma gęś. Od początku XIX wieku hodowane jako rasa ogólnoużytkowa.

Charakterystyka ogólna

Dość duża gęś o mocnej budowie, białym upierzeniu, mrozoodporna.

Cechy użytkowości

To wczesnie dojrzewająca rasa, wyróżniająca się wysokimi walorami mięsnymi oraz dużą ilością białego pierza. W wieku około dwóch miesięcy masa ciała gąsiąt wynosi już od 3,5 do 3,7 kg.

Cechy rasowości

Tyłów: szeroki, głęboki, noszony poziomo.

Grzbiet: szeroki, płaski, prosty.

Pierś: szeroka, pełna, okrągła.

<u>Brzuch:</u>	dobrze rozwinięty, z małym pojedynczym fałdem brzuszny.
<u>Głowa:</u>	krótka, prawie okrągła, z szerokim czołem, stromym karkiem i silnie rozwiniętymi mięśniami policzkowymi.
<u>Dziób:</u>	masywny, raczej krótki. Kolor dzioba pomarańczowożółty. Paznokieć dziobowy w kolorze kości słoniowej. W zależności od kształtu dzioba rozróżnia się trzy typy: 1 – wklęsłonosy: górna linia dzioba jest lekko wklęsła, 2 – prostonosy: górna linia dzioba jest całkowicie prosta, 3 - garbonosy: górna linia dzioba zgodna z linią czoła, nieco zaokrąglona, wypukła, przez co dziób wydaje się garbaty, jakby zgięty w dół.
<u>Oczy:</u>	duże; czarne lub niebieskie; z jasnożółtymi powiekami.
<u>Szyja:</u>	średniej długości, z ładnym, lekkim łukiem na gorze.
<u>Skrzydła:</u>	dobrze rozwinięte, ciasno przylegające do boków i końcami zakrywające dolną część grzbietu.
<u>Ogon:</u>	dobrze rozwinięty, noszony poziomo.
<u>Podudzia:</u>	mocne, szeroko rozstawione.
<u>Łapy:</u>	stosunkowo krótkie, palce szeroko rozstawione, pomarańczowożółte.
<u>Upierzenie:</u>	gęste.

Ubarwienie

Białe

Czysta biel. **Wady ubarwienia:** kolorowe plamy lub nalot na białych.

Dopuszczalne wady

Nieco wydłużona szyja.

Niedopuszczalne wady

Niewystarczająca masa ciała, zaczerwieniony dziób i powieki; sakiewka pod dziobem; garb nad dziobem; czerwone oczy; wykręcone („anielskie”) skrzydła.

Masa ciała gąsiora od 7 do 8 kg, gęsi od 6 do 7 kg

Liczba znoszonych jaj: od 25 do 30 sztuk

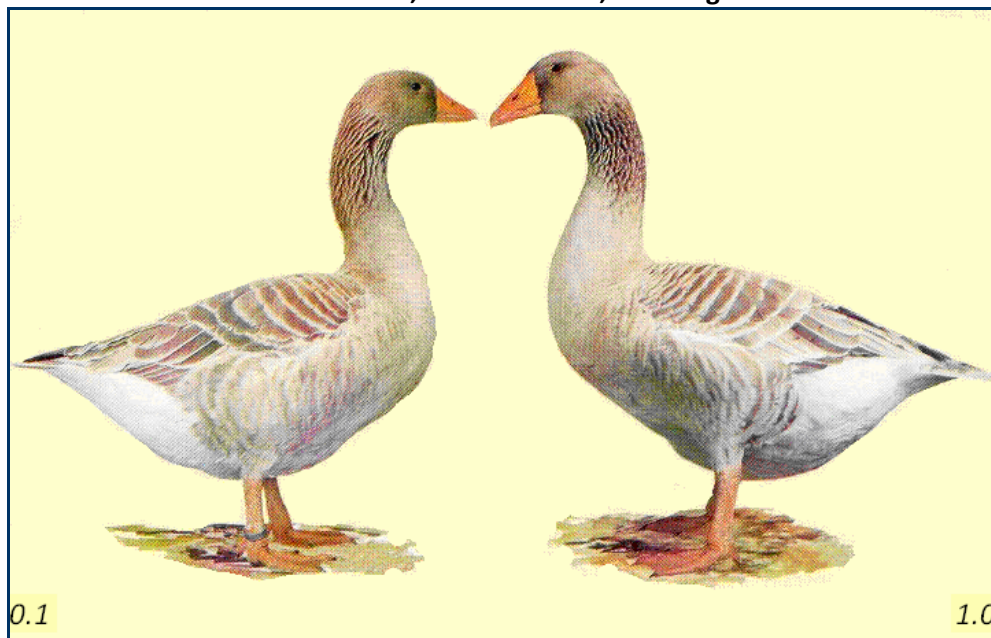
Masa jaja: 170 g

Barwa skorupy jaja: biała

Rozmiar obrączki dla obu płci: 27

Gęś celleska (EE 8)

N:Celler Gänse, F: Oie de Celle, A:Celle goose

Pochodzenie

Wyhodowana w 1948 roku w okolicach Celle (Niemcy), z lokalnych gęsi brązowych i brązowych srokatek.

Charakterystyka ogólna

Średniej wielkości, ruchliwa gęś w typie średniej gęsi wiejskiej, o dobrze zaokrąglonej piersi i zaokrąglonym podgardlu.

Cechy rasowości gąsiora

- Tułów:** średniej długości, dobrze zaokrąglony, postawa lekko wyprostowana.
- Grzbiet:** stosunkowo długi i szeroki, lekko opadający, dobrze zaokrąglony po bokach.
- Pierś:** szeroka, dobrze zaokrąglona, bez fałdu.
- Brzuch:** dobrze zaokrąglony, z prostym fałdem brzuszным (brak fałdu brzuszного dozwolony u młodych zwierząt).
- Głowa:** średniej długości, mocna.
- Dziób:** średniej długości, mocny, koloru od bladocielistego do pomarańczowego; jasnorogowy kolor paznokcia dziobowego.
- Oczy:** brązowe, brwi żółtoczerwone.
- Szyja:** średniej długości, mocna.

<u>Skrzydła:</u>	średniej długości, ściśle przylegające, końce skrzydeł lekko skrzyżowane.
<u>Ogon:</u>	noszony poziomo, zwarty.
<u>Podudzia:</u>	mocne, w dużej mierze ukryte pod upierzeniem brzucha.
<u>Łapy:</u>	średniej długości, mocne, jasnocieliste.
<u>Upierzenie:</u>	ściśle przylegające.

Cechy rasowości gęsi

Gęś jest bardziej delikatna niż gąsior, postawa nieco bardziej pozioma.

Ubarwienie

Brązowe (Lederbraun)

Głowa, szyja i pierś są jasnobrązowe; brzuch i podbrzusze białe, ramiona, grzbiet, skrzydła i pióra podudzi mają odcień brązu, który może być jaśniejszy lub ciemniejszy, lecz bez plam. Każde piórko ma jasną obwódkę, wierzch ogona kolorowy.

Duże wady

Niedostateczna wielkość, wąski tułów, podwójny fałd brzuszny, nawet nieznaczny guz dziobowy, wyraźny ciemny pas (pręga) na tylnej części szyi, niewłaściwy kolor łap i dzioba, brak jasnych obwódek na piórach, biel na lotkach.

Masa ciała gąsiora 5,5 do 6,5 kg; gęsi od 4 do 5 kg

Nieśność roczna: od 15 do 20 jaj

Wymagana masa jaja wylęgowego: 130 g

Barwa skorupy jaja: biała

Rozmiar obrączki dla obu płci numer 24

Gęś chińska garbonosa (EE 21)

N: Höckergänse, F: Oie caronculée de Chine, A: Chinese goose

Pochodzenie

Pochodzi od dzikiej gęsi łabędziowej, łabędzionosej (*Anser cygnoides*), udomowiona została w Azji Północno-Wschodniej wiele wieków temu. Sprowadzona do Europy z Chin lub Japonii w XVIII wieku.

Charakterystyka ogólna

Smukła gęś o wyprostowanej postawie, garbie nad dziobem, łabędziej wygiętej szyi i mocnym upierzeniu; trąbiący głos.

Cechy rasowości gąsiora

- Tułów:** wydłużony; szeroki w ramionach; podbrzusze niezwisające, ale raczej łukowato podciągnięte.
- Grzbiet:** górna część wypukła; stromo opada do tyłu.
- Pierś:** okrągła; noszona wysoko.
- Brzuch:** w pełni zaokrąglony; nie ciągnący się; bez fałdy brzusznej.
- Głowa:** wydłużona; szeroka; szyja wyraźnie oddzielona (kark/tył głowy wyraźnie zaznaczony).
- Dziób:** średniej długości, o wypukłym grzbiecie; półkulisty garb, który wznosi

się nad dziobem i biegnie do wierzchu głowy, garb powiększa się z wiekiem.

Oczy: wydłużone, wypukłe.

Szyja: bardzo cienka; długa; wygięta jak u łabędzia.

Skrzydła: długie; z szerokimi lotkami; dobrze przylegające do ciała; przednia część (nadgarstek) całkowicie schowana w piórach.

Ogon: krótki; noszony nieco wyżej.

Podudzia: płaskie, ale umięśnione.

Łapy: dobrze średniej długości; stosunkowo mocne.

Upierzenie: sztywne w dotyku; ściśle przylegające.

Cechy rasowości gęsi

Gęś jest znacznie delikatniejsza i ma znacznie mniej rozwinięty garb. U starszych ptaków dozwolona jest pojedyncza, prosta fałda brzuszna, niezbyt duża i na środku brzucha.

Duże wady cech rasowości

Niezgrabne ciało; gruba, krótka szyja; słabo rozwinięty garb; podwójna fałda brzuszna; pojedyncza fałda u gąsiora; sakiewka, czyli fałda skóry na podgardlu (dopuszczalne nieznaczne wypełnione podgardle).

Ubarwienie

Szarobrązowe

Barwa szara z brązowym odcieniem. Upierzenie ramion, skrzydeł i podudzi kremowobiało obrzeżone. Przednia część szyi i górna część piersi białawopłowa; pierś płowobrązowa. Na tylnej części szyi od wierzchu głowy do ramion wyraźnie zaznaczony, ciemnobrązowy pas (pręga). Dziób i garb są oddzielone od twarzy wąskim, białym paskiem. Brzuch i podbrzusze białe. Pióra ogona szare z białymi brzegami. Kolor dzioba i garbu czarny. Pomarańczowoczerwony kolor łap. Kolor oczu ciemnobrązowy. **Duże wady:** bardzo przydymiony/przyciemniony kolor piersi.

Szaroniebieskie

Barwa szara z niebieskim odcieniem. Upierzenie ramion, skrzydeł i podudzi szaroniebieskie, biało obrzeżone. Kremowobiały przód szyi i pierś. Na tylnej części szyi od wierzchu głowy do ramion wyraźnie zaznaczony jasnobrązowy pas (pręga). Dziób i garb są oddzielone od twarzy wąskim, białym paskiem. Brzuch i podbrzusze białe. Pióra ogona szaroniebieskie z białym brzegiem. Kolor dzioba i garbu czarny. Pomarańczowoczerwony kolor łap. Kolor oczu ciemnobrązowy. **Duże wady:** brązowawy kolor piersi; zbyt ciemnobrązowa pręga; brązowawy nalot na ramionach, skrzydłach i bokach.

Gęś chińska garbonosa

Białe

Kolor dzioba, garbu i łap czerwonożółty. Kolor oczu niebieski. Gęsi białe są zwykle nieco mocniej zbudowane niż szare. **Duże wady:** kolorowe pióra.

Masa ciała gąsiora 5 kg, gęsi 4 kg

Nieśność roczna: około 50 jaj

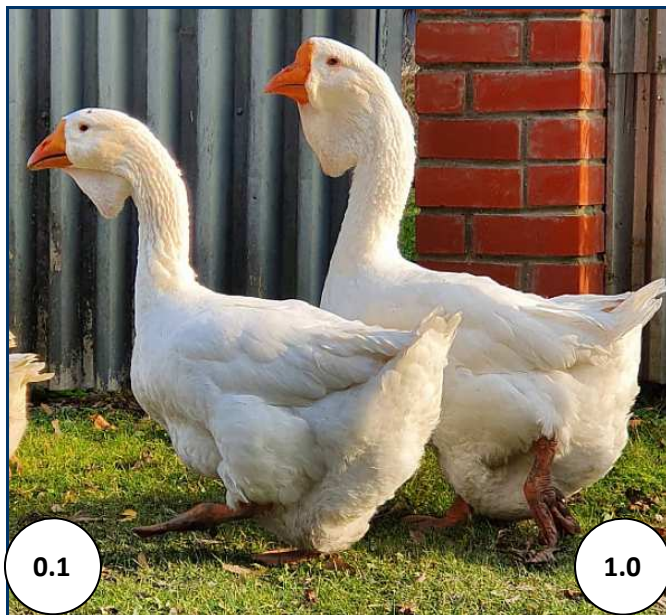
Minimalna masa jaja wylęgowego: 120 g

Barwa skorupy jaja: biała

Rozmiar obrączki dla obu płci numer 24

Gęś chołmogorska (EE 9)

N: Cholmogory Gänse, F: Oie de Kholmogory, A: Cholmogory goose, R: Холмогорская

www.gurukuru.ru

Pochodzenie

Stara rosyjska rasa, która powstała w centralnych regionach Rosji, w wyniku krzyżowania lokalnych białych gęsi z chińskimi. Ukształtowana przez późniejszy staranny dobór według masy ciała oraz utrzymywanie na pastwiskach od wczesnej wiosny do późnej jesieni.

Charakterystyka ogólna

Bardzo duża, ciężka gęś, o spokojnym temperamencie, oryginalnym wyglądzie, o białym, szarym lub o siodłatym upierzeniu, z dużym garbem na czole u nasady dzioba i rozwiniętą fałdą skóry pod dolną częścią dzioba na podgardlu (sakiewka). Jest rasą o wyjątkowej wydajności mięsnej. Młode w wieku 60 dni osiągają masę ciała 3,9 kg. Odchów piskląt ze złożonych jaj wynosi około 70%, wskaźnik przeżywalności młodych jest dość wysoki, rzędu 90%. Dobrze przystosowują się do różnych warunków klimatycznych.

Cechy rasowości

<u>Tułów:</u>	masywny, szeroki, ustawiony poziomo, z rozwiniętą fałdą na brzuchu.
<u>Grzbiet:</u>	długi, szeroki, płaski i prosty.
<u>Pierś:</u>	szeroka, głęboka, pełna.

- Brzuch:** pełny, dobrze rozwinięty, z dużą, podwójną fałdą, prawie dotykającą ziemi, zamkniętą z tyłu.
- Głowa:** duża, wydłużona w kształcie prostokąta z zaokrąglonym karkiem. U podstawy dzioba na kulistej wypukłości kości czołowej znajduje się dobrze rozwinięty, ale niezbyt duży, okrągły rogowy garb pomarańczowożółtej barwy u białych gęsi i z rogowym (ciemnym) nalotem u siodłatych (o białoszarym upierzeniu) oraz szarych gęsi.
- Dziób:** trochę więcej niż średniej długości, linia dzioba przebiega w kierunku czoła niedużym garbkiem, barwa dzioba pomarańczowożółta. Pod dolną częścią dzioba na podgardlu znajduje się duża obwisła fałda skóry – „sakiewka”.
- Oczy** ciemnobrązowe lub niebieskie (u białych).
- Szyja:** dość długa, z pięknym wygięciem w górnej części przypomina łabędzią.
- Ogon:** krótki, dobrze rozwinięty, lekko uniesiony.
- Skrzydła:** dobrze rozwinięte, ściśle przylegające do tułowia.
- Podudzia:** dobrze rozwinięte, umięśnione, nieco widoczne.
- Łapy:** umiarkowanej długości, mocne, żółtawoczerwonej barwy.
- Upierzenie:** gęste, miękkie, ściśle przylegające.

Ubarwienie

Białe

Czysta biel, oczy niebieskie. **Duże wady:** barwne wtrącenia i nalot na upierzeniu.

Szara

Szare głowa, szyja, pierś, grzbiet, skrzydła i upierzenie podudzi. Pióra ramion i podudzi oraz lotki mają delikatny, niezbyt szerokie białe brzegi. Sterówki szare z białym obrzeżeniem. Brzuch i podbrzusze są białe.

Szare siodłate

Szara jest głowa oraz część szyi (do połowy szyi), barwne upierzenie ramion od góry jest niemal jajowatego kształtu i nie za szeroko rozpostarte na skrzydła, część grzbietu, podudzia i sterówki. Upierzenie ramion, podudzi i sterówki obrzeżone na białe. Barwa ciemnoszara, brązowawa, na głowie matowa. Białe gardło jej nie dyskwalifikuje. **Duże wady:** barwne plamy na białych częściach upierzenia, bardzo nierówna szara część szyi lub rysunek ramion, biały wzór na głowie i górnej części szyi.

Dopuszczalne wady

Niezbyt rozwinięty garb na czole, nieco krótka sakiewka, słabo rozwinięta fałda na brzuchu u młodych ptaków.

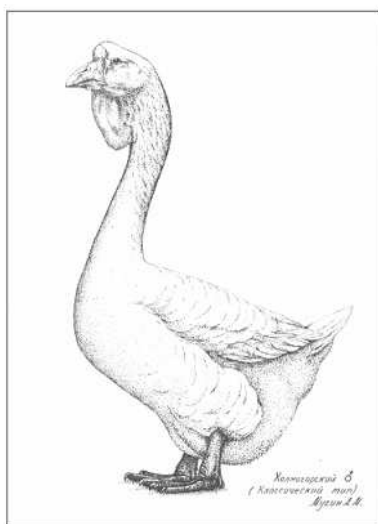
Niedopuszczalne wady

Słabo rozwinięty tułów, niedostateczna masa ciała, słabo rozwinięta fałda na szyi („sarkiewka”) i na brzuchu, bardzo duży garb na głowie i nachylona wystająca do przodu jego górna część.

Masa ciała: gąsior 8-12, gęś 7-9 kg
Nieśność roczna: od 15 do 25 jaj
Minimalna masa jaja wylęgowego: 190 g
Barwa skorupy jaja: biała
Rozmiar obrączki dla obu płci: 27

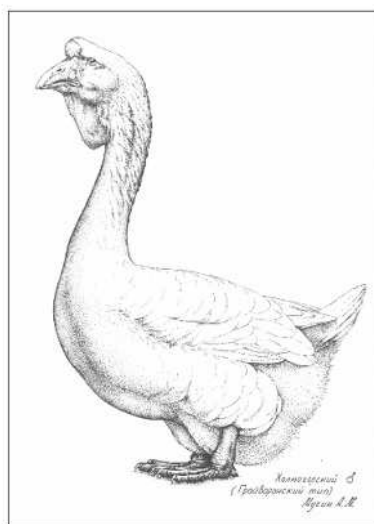
Obecnie (2022 rok) Rosyjskie Stowarzyszenie Miłośników Hodowli Drobiu (Всероссийское общество любителей птицеводства – ВОЛП/VOLP) rozróżnia dwa typy gęsi chołmogorskiej: klasyczny i grajworoński (cięższy).

<http://www.volp.msk.ru/index.html?menuitem=249&breed=306>

gęś chołmogorska typ klasyczny (samica)

Холмогорский классический тип
<http://www.volp.msk.ru/picture.html?picture=329>

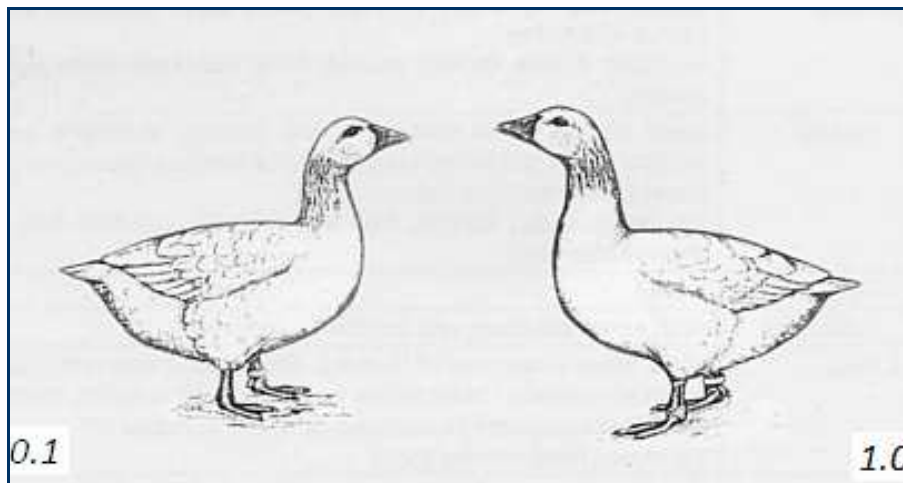

gęś chołmogorska typ grajworoński (samiec)

Холмогорский Грайворонский тип
<http://www.volp.msk.ru/picture.html?picture=332>

Gęś czeska (EE 45)

N: Tschechische Gänse, F: Oie tchèque, A: Czech goose

Pochodzenie

Czechy i Morawy.

Charakterystyka ogólna

Niezbyt duża i niezbyt ciężka gęś, o krótkim tułowiu, szerokiej piersi, zaokrąglonej głowie, o jednym lub dwóch cyklach nieśności. Wykazuje chęć wysiadywania jaj i wodzenia piskląt.

Cechy rasowości gąsiora

Tułów: stosunkowo krótki, lecz zdecydowanie szeroki, niezbyt głęboki. Tułów szerszy, aniżeli wynosi jego wysokość; patrząc z boku owalny, patrząc z góry jajowaty, noszony nisko. Oś kadłuba tworzy niewielki kąt z poziomem.

Grzbiet: szeroki w ramionach, lekko wypukły, nieco opadający.

Pierś: szeroka, niezbyt głęboka, pełna, zaokrąglona, bardzo dobrze umięśniona.

Brzuch: szeroki, zaokrąglony. U starszych gęsi dozwolony jest mała, prosta fałda brzuszna.

Głowa: mała; czoło, ciemię i tył głowy tworzy łagodny łuk; wyraźnie widoczne policzki.

Oczy: niebieskie, brwi wąskie, delikatnej struktury, pomarańczowe.

Dziób: od małego do średniej wielkości; prosty, delikatny u nasady, z wyraźnym kątem przejścia do łukowatej linii czoła; pomarańczowo-czerwony z różowym paznokciem dziobowym.

- Szyja:** od krótkiej do najwyższej średniej długości; mocna, noszona prosto, lekko wygięta u góry; dobrze upierzona.
- Skrzydła:** przylegające, końcami lotek sięgające nasady ogona. Lotki mogą nieco krzyżować się z sobą.
- Ogon:** niezbyt długi, noszony poziomo.
- Podudzia:** niezbyt długie, dobrze pokryte piórami.
- Łapy:** dość krótkie, różowe, u starszych gęsi mogą być czerwone, palce szeroko rozstawione.
- Upierzenie:** bogate, miękkie, gęste i elastyczne, z dużą zawartością puchu.

Charakterystyka rasowości gęsi

Z budowy podobna do gąsiora, od którego jest nieco mniejsza; głowa, dziób i szyja krótsza. U gęsi dopuszczalna jest prosta, niewielki fałda brzuszna, która zwykle jest bardziej rozwinięta u starszych gęsi.

Ubarwienie

Białe

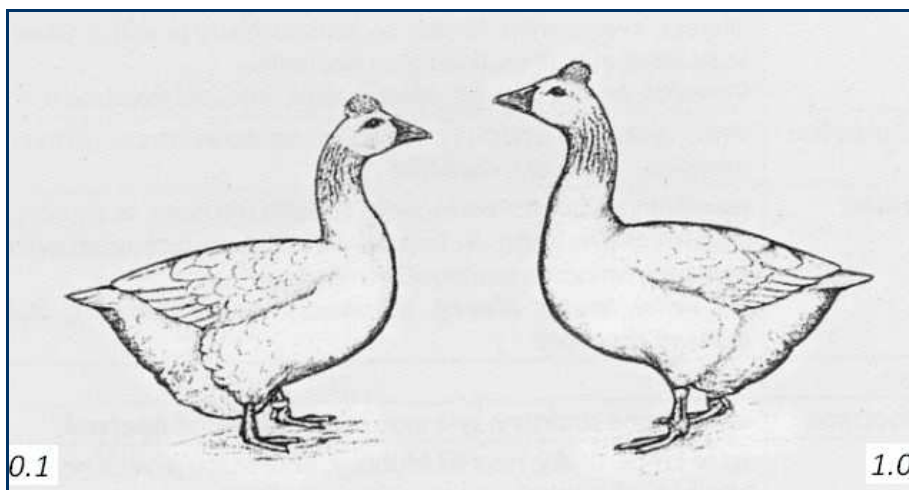
Duże wady

Tyłów długi, wąski i noszony wysoko. Duży pojedynczy lub podwójny fałda brzuszna. Głowa duża, gruba, płaska, wąska; pokazujący się czub. Dziób długi, gruby, , garbaty, żółty. Szyja długa, smukła, słabo upierzona; pokazująca się sakiewka. Skrzydła długie i mocno krzyżujące się. Wysoko podniesiony ogon. Podudzia długie. Łapy długie i koloru pomarańczowożółtego. Upierzenie twarde, rzadkie, z niewielką ilością puchu.

Masa ciała: gąsior 5 - 6,1 kg (min. 4,5 maks. 6,6), gęś 4 - 5,1 kg (min. 3,5 maks. 5,6)
Nieśność roczna: 15 jaj
Minimalna masa jaja wylęgowego: 120 g
Barwa skorupy jaja: biały
Rozmiar obrączki dla obu płci numer 24

Gęś czeska czubata (EE 46)

N: Tschechische Haubengänse, F: Oie huppée tchèque, A: Czech crested goose

Pochodzenie

Rasa gęsi wyhodowana w Czechach Wschodnich, z gęsi czeskich przez wieloletnią selekcję hodowlaną. Uznana za rasę w 1988 roku.

Charakterystyka ogólna

Niewielka gęś o dość krótkim i szerokim tułowiu, krótkiej, mocnej szyi, nieco wygiętej w kształcie litery 'S', z zaokrągloną głową, z bardzo wyraźnym czubem na głowie. Jest mało wymagająca i nadaje się szczególnie do chowu ekstensywnego, o jednym lub dwóch cyklach nieśności.

Cechy rasowości gąsiora

- Tułów:** dość krótki, szeroki, niezbyt głęboki, szerokość tułowia jest większa niż jego wysokość, patrząc z góry ma kształt jajowaty; bardzo nisko noszony, oś kadłuba tworzy kąt około 10° w stosunku do poziomu.
- Grzbiet:** szerokie, nieco wysklepione, lekko opadające do tyłu
- Piers:** szeroka, niezbyt głęboka, pełna, zaokrąglona i gładka, bardzo dobrze umięśniona.
- Brzuch:** szeroki, pełny, zaokrąglony, z małą lub średnią prostą fałdą brzuszną. Brak fałdy u młodych ptaków nie jest wadą.
- Głowa:** raczej nieduża, linia głowy łukowato zaokrąglona, zwłaszcza bezpośrednio za dziobem, z wyraźnie zaznaczonymi policzkami; na głowie znajduje się wybrzuszona kość, która stanowi podstawę dla czuba. Czub: dość duży, wyraźny i symetrycznie ukształtowany, częściowo otwarty z tyłu.

<u>Oczy:</u>	niebieskie, brwi wąskie, drobnej struktury, ciempomarańczowe.
<u>Dziób:</u>	od małego do średniego; prosty, bardziej miękki u nasady, z łukowatym czołem tworzy kąt rozwarty, od ciemnopomarańczowego do pomarańczowoczerwonego, z różowawym paznokciem dziobowym.
<u>Szyja:</u>	dość krótka, najwyżej średniej długości, gruba, lekko przekrzywiona; dobrze upierzona.
<u>Skrzydła:</u>	przylegające do tułowia, sięgające niemal końca ogona, u nasady ogona lotki lekko skrzyżowane.
<u>Ogon:</u>	niezbyt długi, noszony prawie poziomo, czasem może być nieco podniesiony
<u>Podudzia:</u>	krótkie, dość grube, pokryte piórami
<u>Łapy:</u>	krótkie; różowe, u starszych zwierząt mogą być nawet czerwone, pazurki jasne.
<u>Upierzenie:</u>	bogate, delikatne, gęste, bogate w pióra puchowe.

Cechy rasowości gęsi

Z budowy podobna do gąsiora, z wyjątkiem cech wynikających z płci. Jest nieco mniejsza od gąsiora, ma bardziej delikatną głowę i dziób oraz krótszą szyję.

Upierzenie

Białe

Duże wady

Wysoka postawa. Tułów długi, wąski, wysoki; brak fałdy brzusznej lub podwójnej. Głowa duża, gruba, długa, płaska, wąska; brak wybrzuszenia na czaszce i czuba. Dziób długi, gruby, długi, zakrzywiony, żółty lub cielisty. Szyja długa, smukła, idealnie prosta lub zbyt przekrzywiona, słabo upierzona; sakiewka, nawet lekko zaznaczona. Skrzydła długie i mocno krzyżujące się. Ogon mocno podniesiony. Łapy długie. Upierzenie twarde, rzadkie, niewielka ilość puchu.

Masa ciała gąsiora od 5 do 6,1 kg; min. 4,5 max. 6,6 kg; gęsi od 4,3 do 5,4 kg; min. 3,5, max. 5,6 kg.

Minimalna waga jaja wylęgowego: 120 g.

Kolor skorupki jaja: biały

Obrączki dla obu płci numer 24

Gęś czeska królewska

N: Tschechische Königsgänse, **F:** Oie royal Tcheque, **A:** Czech kingly Goose ; **CZ** – Husy české královské; **SK** – Husi české královské. (Grupa: A 2)

Pochodzenie

Czechy Wschodnie. Rasa gęsi wyhodowana na początku XXI wieku z gęsi czeskich czubatych, gęsi lokowanych/kędzierzawych i gęsi garbonosych (Husy české chocholaté, Husy Kadeřavé, Husy Labuté). Została uznana w 2019 roku. Jest mało wymagająca, wytrzymała, o żywym temperamencie.

Charakterystyka ogólna

Gęś o raczej mniejszej ramie ciała, białej barwie upierzenia, eleganckim wyglądzie. Wrażenie potęguje połączenie kilku cech – dłuższej, z wdziękiem noszonej szyi, garbu na dziobie, czubka na głowie i lokowanych piór. Garb na dziobie i optymalny stopień lokowania piór to cechy, które szczególnie u gęsi, kształtują się dopiero w drugim roku życia. Gęsi te mają znacznie bardziej wyrażony dymorfizm płciowy w porównaniu do większości ras.

Cechy rasowości gąsiora

- Tułów:** niezbyt długi, walcowaty, szerokość mniej więcej równa wysokości, dobrze zaokrąglony, nieco uniesiony. Oś tułowia tworzy z poziomem kąt około 20-30°.
- Grzbiet:** prawie prosty, opadający w stronę ogona.
- Pierś:** uniesiona, wyraźnie wypukła, pełna, gładka.
- Brzuch:** podkasany/podciągnięty, o długim łuku, dobrze zaokrąglony. Bez

	fałdy brzusznej; u starszych gąsiorów mniejsza, pojedyncza fałda brzuszna nie jest wadą.
<u>Głowa:</u>	wydłużona, węższa, wyższa; linia czoła i wierzchu głowy prosta (górną linią głowy prosta), tył głowy płynnie przechodzi w szyję, policzki płaskie. Czubek: wydatny, ale niezbyt duży, całkowicie zamknięty, półkulisty, osadzony symetrycznie (względem osi głowy).
<u>Dziób:</u>	średnio długi do dłuższego, stosunkowo wąski; w górnej części, u nasady przechodzi w zaokrąglony garb, który łączy się z linią czoła; u osobników w pełni dorosłych musi znajdować się co najmniej na poziomie przedłużenia linii czoła, przy czym zaletą jest wyniesienie powyżej tej linii; jego rozmiar zwiększa się wraz z wiekiem; ubarwienie dzioba i garbu ciemnopomarańczowe, paznokieć dziobowy różowawy.
<u>Oczy:</u>	niebieskie; brzegi powiek (brwi) wąskie, lekko owalne; ciemnopomarańczowe.
<u>Szyja:</u>	stosunkowo długa, delikatna, nieco esowato wygięta, upierzona przylegającymi piórkami.
<u>Skrzydła:</u>	mocne, niesięgające końca ogona, ściśle przylegające.
<u>Ogon:</u>	krótszy, wyraźnie uniesiony w stosunku do linii grzbietu, lekko rozchylony.
<u>Nogi:</u>	postawa co najmniej średnio wysoka.
<u>Podudzia:</u>	stosunkowo mocne; czasami częściowo zakryte lokowanymi piórami.
<u>Łapy:</u>	co najmniej średniej długości, w miarę mocne, przesunięte od środka tułowia nieco do tyłu; ciemnopomarańczowe, dopuszczalne również pomarańczowoczerwone.
<u>Upierzenie:</u>	pióra na głowie, szyi, piersi, bokach i brzuchu – gładkie (o normalnej strukturze); pióra na pokrywach skrzydeł, a czasami na grzbiecie i podudziach częściowo lokowane, przy czym długość loków zwykle nie przekracza poziomu stawów skokowych (pięt). Pióra lokowane zbudowane są z mocnej dutki, która przechodzi w miękką, rozwidloną stosinę, której chorągiewki skręcają się spiralnie.

Cechy rasowości gęsi

Pod względem głównych cech rasowości jest podobna do gąsiora. Wyraźnie mniejsza, tułów noszony nieco niżej, szyja nieco krótsza, czubek zwykle mniejszy, a ogon mniej uniesiony. Mniejszy garb na dziobie, a lokowanie piór mniej wyraźne. Większa pojedyncza fałda brzuszna u starszych gęsi nie jest wadą.

Duże wady cech rasowości

Brak eleganckiego wyglądu, niewyraźny dymorfizm płciowy. Bardzo niska/głęboka postawa. Tułów długi, bardzo nisko noszony. Pierś płaska, nisko noszona, fałda piersiowa. Duża pojedyncza fałda brzuszna, podwójna fałda brzuszna. Głowa krótka, zaokrąglona

Gęś czeska królewskadifolcka

linia czoła i ciemienia, u dorosłych osobników opadające czoło, policzki bardziej zaznaczone. Czubek bardzo mały lub zbyt duży, rzadki, niezamknięty, brak czubka. Dziób krótki; niewielki guz u w pełni dorosłych osobników (szczególnie gąsiorów). Szyja krótka, prosta, mocna, bogato upierzona, z rowkowana strukturą piór; sakiewka (fałda skóry podgardla). Skrzydła długie, skrzyżowane, zdeformowane lotki. Ogon noszony niżej niż poziomo; brakujące lub zdeformowane sterówki. Łapy krótkie, przesunięte do środka ciała. Słabe lub wręcz przeciwnie, zbyt obfite lokowanie piór, brak lokowania.

Ubarwienie

Białe.

Gąsior: jednolita, czysto biała barwa.

Gęś: barwa zgodna z gąsiorem.

Duże wady w ubarwieniu

Szare pióra.

Masa ciała w kg: gąsior od 5,0 do 6,0, gęś od 4,0 do 5,0; do roku: gąsior od 5,0 do 5,7 (min. 4,5 maks. 6,5) gęś 3,8 – 4,5 (min. 3,3 maks. 5,3); ponad rok: gąsior 5,5 – 6,7 (min. 5,0 maks. 7,2) gęś od 4,2 do 5,4 (min. 3,7 maks. 5,9)

Nieśność: 25 lub więcej jaj w jednym lub dwóch cyklach nieśności. U większości gęsi zachowany jest instynkt wysiadywania jaj i wodzenia gąsiąt.

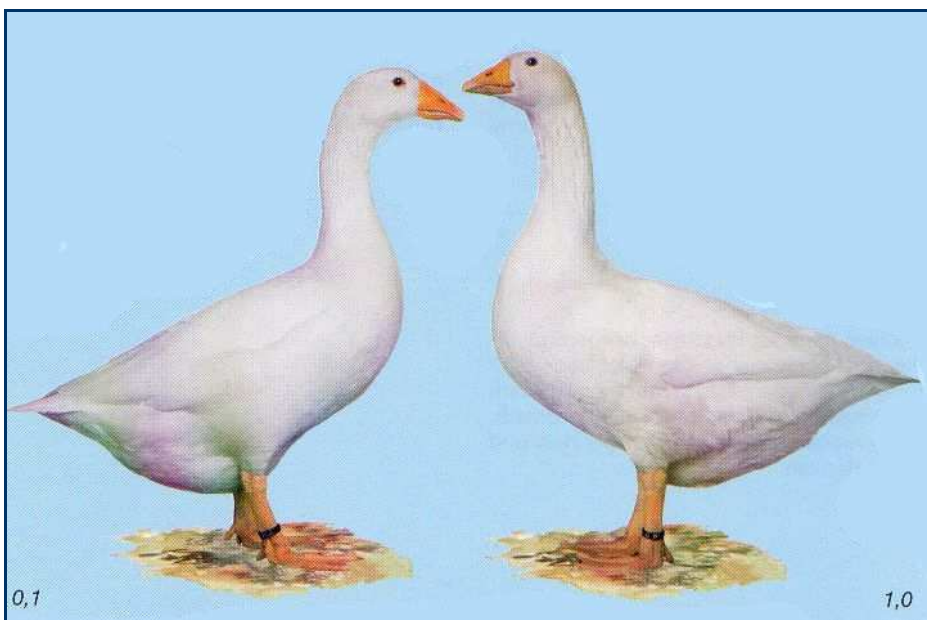
Minimalna masa jaja wylęgowego: 130 g

Barwa skorupy jaja: biała

Rozmiar obrączki dla obu płci: 24

Gęś difolcka (EE 12)

N: Diepholzer Gänse, F: Oie de Diepholz, A: Diepholzer goose

Pochodzenie

W latach 80. XIX wieku wyhodowana z gęsi wiejskich w hanowerskim hrabstwie Diepholz.

Charakterystyka ogólna

Dosyć ruchliwa gęś, zdecydowanie pastwiskowa, o dumnej, wyprostowanej postawie i żywym zachowaniu.

Charakterystyka rasowości gąsiora

- Tułów:** umiarkowanie szeroki i głęboki, ale mocno zbudowany i dobrze zaokrąglony.
- Grzbiet:** proste, nachylony do tyłu raczej ukośnie; umiarkowanie szeroki i dobrze wypełniony; łopatki dobrze rozwinięte i zaokrąglone.
- Pierś:** szeroka; dobrze zaokrąglona; noszona lekko podniesiona.
- Brzuch:** nie opada nisko, ale w pełni zaokrąglony; bez fałda brzuszego.
- Głowa:** średniej długości; z czołem płaskim, z boku lekko łukowatym, bez sakiewki.
- Dziób:** wydłużony, ale nie za długi; w czerwonawym odcieniu; końcówka lekko zakrzywiona, z jasną, owalnym paznokciem (fasolą).
- Oczy:** ciemnoniebieskie; otoczone wąskim, pomarańczowożółtym pierścieniem.

- Szyja:** średniej długości; lekko wygięta; noszona pionowo.
- Skrzydła:** mocne i wysoko osadzone; końce skrzydeł krzyżują się lekko nad zadem.
- Ogon:** wystający; noszony prawie poziomo, ale zamknięty.
- Podudzia:** średniej długości; nieco wystające.
- Łapy:** mocne, ale nie szorstkie; średniej długości, koloru pomarańczowo-czerwonego.
- Upierzenie:** gęste, przylegające.

Charakterystyka rasowości gęsi

Wydaje się trochę mniejsza i węższa niż gąsior. Postawa jej nie jest tak wyprostowana jak u gąsiora. W przypadku starszych gęsi dozwolona jest prosta, mała fałda brzuszna.

Upierzenie

Białe.

Duże wady

Pulchny tułów, kanciasta sylwetka; gruba lub łabędzia szyja; upierzenie luźne, szare; fałda brzuszna u gąsiora; podwójna fałda brzuszna u gęsi; nadmiernie rozwinięty i opadający brzuch; na piersi pokazująca się fałda piersiowa (kil); nadmiernie długa szyja i grzbiet.

Masa ciała gąsiora 7 kg, gęsi od 5,5 do 6 kg

Nieśność roczna: od 35 do 45 jaj

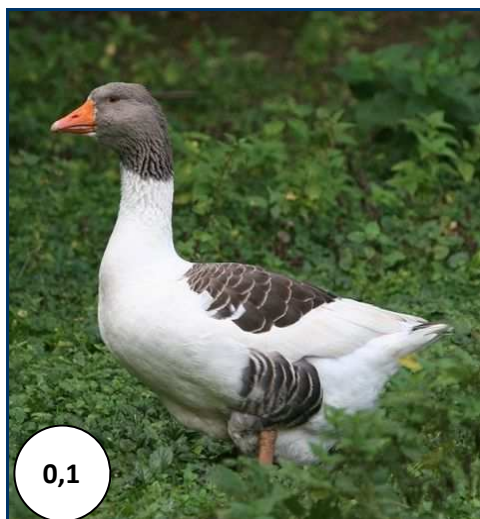
Minimalna waga jaj wylęgowych: 140 g

Kolor skorupki jaja: biały

Obrączki dla obu pćcie numer 24

Gęś drawska (EE 13)

N : Drautalgänse, F: Oie de la Drave, A: Drava goose

Pochodzenie

Chorwacja, obszar wzdłuż rzeki Drawy.

Charakterystyka ogólna

Miała, zwarta i głęboka, prawie pozioma gęś ze stosunkowo krótką szyją.

Charakterystyka rasowości gąsiora

- Tułów:** krótki, zwarty i owalny, oglądany z góry jajowaty, postawa nieco uniesiona.
- Grzbiet:** dość szeroki, lekko wysklepiony.
- Pierś:** dobrze rozwinięta, zaokrąglona, lekko wysklepiona i dość głęboka.
- Brzuch:** pełny, szeroki i zaokrąglony, bez fałda brzuszego, ale u starego gąsiora może występować bardzo mała fałda brzuszna.
- Głowa:** stosunkowo mała, dobrze zaokrąglona. Może występować bardzo mały czub ponad oczami.
- Dziób:** krótki, prosty grzbiet dzioba, czerwopomarańczowy z różowym paznokciem dziobowym. Może być nieco ciemniejszy u gęsi z kolorową głową.
- Oczy:** żywe, brwi delikatne, czerwopomarańczowe. Kolor oczu zależy od koloru upierzenia.
- Szyja:** dość mocna, stosunkowo krótka, wyprostowana.
- Skrzydła:** długie, ściśle przylegające, końce lotek mogą krzyżować się nieco

nad ogonem.

Ogon: dobrze zwarty, stosunkowo krótki, noszony poziomo.

Podudzia: krótkie, mocne, osłonięte bocznym upierzeniem.

Łapy: krótkie, szeroko rozstawione, pomarańczowe.

Upierzenie: ściśle przylegające, bogate w puch.

Charakterystyka rasowości gęsi

Podobna do gąsiora, z wyjątkiem różnic związanych z płcią. Postawa bardziej pozioma, co sprawia, że ciało wydaje się bardziej zwarte i zaokrąglone. U starszych gęsi występuje mała i niezbyt głęboka, pojedyncza fałda na środku brzucha.

Upierzenie

Szare

Głowa i górna część szyi ciemnoszara, dolna część szyi jaśniejsza; skrzydła i pióra na piersi szare, białoobramowane, jednak z przodu tułowia jaśniejsze; pióra pokrywowe na ogonie szare, biało obramowane. Pozostałe upierzenie białe. Oczy brązowe

Plamistoszare

Głowa i górna część szyi szara. Na plecach szare pióra biało obramowane tworzą serce (siodło). Pióra pokrywowe na udach także szare, biało obramowane. Pozostałe upierzenie jest białe. Oczy brązowe lub niebieskie.

Płcioznacze

Gąsior czysto biały. Gęś jest plamistoszara, głowa, szyja, brzuch i upierzenie końca tułowia są czysto białe; kolorowe jest serce, grzbiet i pióra przykrywające uda, jednak nieco przeplatane białymi piórami. Wraz z wiekiem głowa i szyja stają coraz bardziej białe. Oczy niebieskie. **Duże wady:** kolorowe plamy na głowie i szyi; bardzo nieregularny rysunek na ramionach.

Gęś drawska

Duże wady

Staby, wąski lub długi tułów; długa, cienka szyja; gruba i niekształtna głowa; zbyt długie nogi; wyraźna fałda brzuszna u gąsiora; głębokie i długie podgardle u gęsi; podwójna fałda brzuszna u gęsi; ciemny paznokieć dziobowy (fasola).

Masa cała gęś 4 do 5 kg, gęś 3 do 4 kg
Minimalna waga jaj wylęgowych: 120 g
Kolor skorupki jaja: biały
Obrączki dla obu ptci numer 22

Gęś duńska (Duński legard)

Pochodzenie

Została wyhodowana w Dani, poprzez krzyżowane głównie gęsi landeskich z tuluskimi. Ze względu na wielkość nazywana jest także duńską gęsią mamucią

Charakterystyka ogólna

Duża gęś o dumnej postawie, okazałym owalnym tułowiu, ufna, spokojna i nieagresywna.

Cechy rasowości

<u>Tyłów:</u>	dość długi, zaokrąglony, u gąsiora nieco o kształcie kwadratu, u gęsi zdecydowanie owalny; nieco pochylony.
<u>Grzbiet:</u>	długi, szeroki i płaski.
<u>Pierś:</u>	dobrze wysklepiona, szeroka.
<u>Brzuch:</u>	szeroki, z niewielką fałdą brzuszną.
<u>Głowa:</u>	mała, podłużna, czoło nieco podniesione, ciemię raczej spłaszczone.
<u>Dziób:</u>	dość długi, górna część dzioba nieco wklęsła, przed czołem podniesiony, jasnożółty, ale czasami może mieć ciemniejszy odcień; paznokieć dziobowy jasny.

Gęś duńska

<u>Oczy:</u>	okrągłe, niebieskie.
<u>Szyja:</u>	stosunkowo długa i gruba, u gąsiora dłuższa.
<u>Skrzydła:</u>	dość długie, mocne i przylegające do tułowia.
<u>Ogon:</u>	noszony w linii grzbietu.
<u>Podudzia:</u>	przykryte bocznymi piórami.
<u>Łapy:</u>	stosunkowo długie, od żółtych do pomarańczowych, palce szeroko rozstawione.
<u>Upierzenie:</u>	gęste i przylegające do tułowia.

Upierzenie

Białe

Duże wady

Słaby, kanciasty korpus, duża, niekształtna głowa, wąski grzbiet, mało wysklepiona pierś, inny kolor oczu niż niebieski, nieco szare łapy, słabe upierzenie.

Masa ciała gąsiora od 11 do 13 kg, gęsi od 8 do 10 kg.
Nieśność roczna: do 40 jaj.
Waga jaja wylęgowego 200 g (około 65% wylęgowości)
Obrączki dla obu płci numer 27

Gęś emdeńska (EE 15)

N: Emdener Gänse, F: Oie d'Emden, A: Emden goose

Pochodzenie

Rasa wywodząca się od gęsi hodowanych we Fryzji Wschodniej (Dolna Saksonia – Niemcy) przez wiele stuleci. Nazwa wywodzi się od miasta Emden.

Charakterystyka ogólna

Duża, ciężka gęś o łabędziej, długiej szyi, masywnym, długim i szerokim tułowiu oraz podwójną fałdą brzuszną, który musi być zamknięty z tyłu i nie może sięgać do ziemi.

Charakterystyka rasowości gąsiora

<u>Tułów:</u>	długi, szeroki i bardzo masywny; wyższy niż szerszy; postawa lekko podniesiona.
<u>Grzbiet:</u>	bardzo szeroki, długi, tylko lekko wypukły, przykryty skrzydłami.
<u>Pierś:</u>	szeroka i pełna, lekko podniesiona, bez fałdu na piersi.
<u>Brzuch:</u>	szeroki, dobrze rozwinięty, z podwójną fałdą, dobrze zamkniętą z tyłu.
<u>Głowa:</u>	wąska, widziana z boku o spłaszczonym łuku, nieco spłaszczone czoło; szerokie, niezbyt pełne policzki.
<u>Dziób:</u>	długi; górna część dzioba dość prosta, przechodząca w płaskie czoło bez jakiegokolwiek załamania; pomarańczowy, paznokieć dziobowy w kolorze cielistym.

<u>Oczy:</u>	jasnoniebieskie; brwi wąskie i czerwone.
<u>Szyja:</u>	u gąsiora długa; lekko zakrzywiona w kształcie litery 'S'; (u gęsi trochę krótsza); wychodzi z klatki piersiowej bez załamania.
<u>Skrzydła:</u>	duże, szerokie, długie; noszone wysoko, ściśle przylegające.
<u>Ogon:</u>	krótki; podniesiony nieco powyżej linii poziomej.
<u>Podudzia:</u>	średniej długości, mocne, przykryte piórami.
<u>Łapy:</u>	średniej długości, krępe, pomarańczowoczerwone; palce dobrze rozstawione, pazury białe.
<u>Upierzenie:</u>	gęste, dobrze przylegające.

Charakterystyka rasowości gęsi

Podobna do gąsiora, z wyjątkiem różnic związanych z płcią.

Upierzenie

Białe.

Kolor czysty. Szare pojedyncze pióra u młodych gąsek dozwolone, jednak nie u młodych gęsiorów.

Duże wady

Niedostateczna wielkość korpusu, szare pióra u dorosłych gęsi, krzywa lub jednostronna fałda brzuszna, płaska pierś, końska szyja, obwisłe skrzydła; za mocna, za krótka szyja; na piersi wyraźna fałda, pod dziobem wole, krótka i szeroka głowa, wygięta ku dołowi górna linia dzioba.

Masa ciała gąsiora od 11 do 12 kg, gęsi od 10 do 11 kg.

Nieśność roczna do 50 jaj

Minimalna masa jaja wylęgowego: 170 g

Kolor skorupki jaja: biały

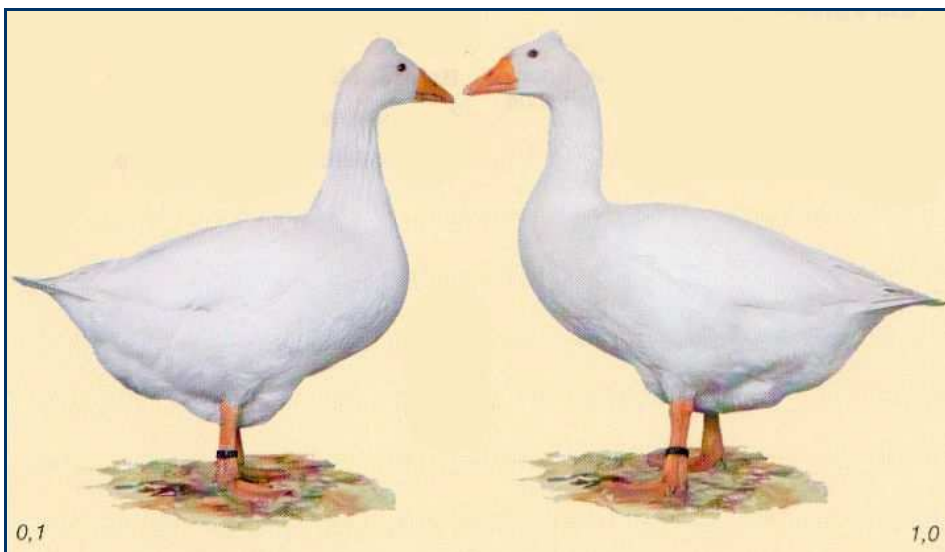
Obrączki dla obu płci numer 27

Uwaga

Najcięższa i największa rasa w standardzie niemieckim. Szlachetna i elegancka w typie. Znosi do 50 jaj. Zapłodnienie nie tak wysokie jak u lżejszych ras. Wymagane jest również dodatkowe dokarmianie zbożem. Gęś jest troskliwą matką.

Gęś empordańska (EE 16)

N: Empordagänse, F: Oie d'Emporda, A: Emporda goose

Pochodzenie

Wyhodowana w hiszpańskiej prowincji Emporda. Uznawana za rasę w 1880 roku.

Charakterystyka ogólna

Elegancka, średniej wagi gęś, ze średniej wielkości czubem z piór i podwójną fałdą brzuszną.

Charakterystyka rasowości gąsiora

Tułów: średniej wielkości, wyniosła postawa.

Grzbiet: długi, lekko wysklepiony, przykryty skrzydłami.

Pierś: szeroka i pełna; dobrze zaokrąglona, podniesiona, bez widocznego mostka.

Brzuch: dobrze rozwinięty z podwójną i zamkniętą fałdą brzuszną, nie dotykającą ziemi.

Głowa: silna, okrągła, ze średniej wielkości czubem z piór i dobrze uformowanymi policzkami.

Dziób: średniej długości, łączy się z czołem bez załamania i wgniecenia, łagodnie przechodzący w czoło, od pomarańczowego do pomarańczowoczerwonego, paznokieć dziobowy w kolorze cielistym.

Oczy: jasnoniebieskie, brwi pomarańczowe.

Szyja: długa, zdecydowanie silna; lekko wygięta, łagodnie i harmonijnie łącząca się z piersią.

Gęś empordańska

- Skrzydła:** duże i długie, mocno przylegające; końce skrzydeł lekko skrzyżowane.
Ogon: zwarty, noszony lekko do góry.
Podudzia: mocne; dobrze okryte piórami.
Łapy: średniej długości, mocne, pomarańczowoczerwone.
Upierzenie: ściśle przylegające.

Charakterystyka rasowości gęsi

Nieco mniejsza i krótsza niż gąsior, z bardziej wyraźnym podwójną fałdą brzuszną.

Upierzenie

Białe.

Duże wady

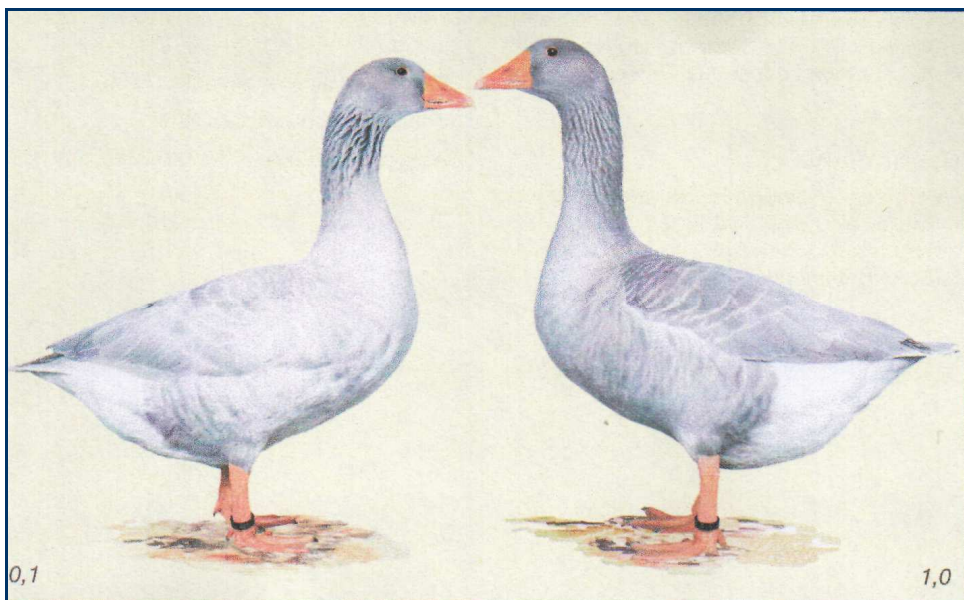
Prosta fałda brzuszna lub brak fałdy brzusznej; krótka, cienka szyja; wystający mostek; zbyt mały

Masa ciała gąsiora dziób; brak czuba.

od 5 do 6 kg, gęsi od 4,5 do 5 kg
Minimalna waga jaj wylęgowych: 160 g
Kolor skorupki jaja: biały
Obrączki dla obie płci numer 24

Gęś frankońska (EE 20)

N: Fränkische Landgänse, F: Oie de Franconie, A : Franconian goose

Pochodzenie

Bardzo stara, rodzima, doskonale gniazdująca rasa. Wcześniej rozpowszechniona głównie wzdłuż Menu i frankońskiej Soławy. Jako rasa uznana na początku XXI wieku.

Charakterystyka ogólna

Prawie średniej wielkości, krępa gęś, o średnio wysokiej postawie.

Cechy rasowości gąsiora

Tułów: średniej długości, szeroki, dobrze zaokrąglony, o możliwie poziomej postawie lub nieznacznie opadający.

Grzbiet: średniej długości, stosunkowo szeroki z dobrze zbudowanymi ramionami.

Pierś: szeroka, dobrze zaokrąglona, lekko podniesiona.

Brzuch: dobrze widoczny, płaski lub z niewielką fałdą brzuszną.

Głowa: relatywnie krótka, z niewielkim uskokiem między czołem a dziobem. Górna część głowy zaokrąglona, dobrze wykrojone podgardle.

Dziób: krótki, niezbyt mocny, pomarańczowy z jaśniejszym końcem dzioba.

Oczy: szarobrązowe, brwi pomarańczowe.

Szyja: średniej długości, mocna, prawie prosta lub lekko wygięta.

- Skrzydła:** mocno przylegające, nie sięgające końca ogona, nie krzyżujące się lub tylko lekko krzyżujące się.
- Ogon:** relatywnie krótki, dobrze zwarty, jednak w prostej linii z grzbietem.
- Podudzia:** mało widoczne, rozwinięte i dobrze umięśnione.
- Łapy:** mocne, mniej niż średniej długości, pomarańczowe, pazurki jasno rogowe.
- Upierzenie:** sprężyste, gęste, mocno przylegające.

Cechy rasowości gęsi

Od gąsiora nieco mniejsza, o bardziej zwartym korpusie. Pojedyncza fałda brzuszna u starszej gęsi bardziej wyraźna.

Upierzenie

Niebieskie

Czysty, średnio niebieski jako kolor podstawowy na całym upierzeniu, z wyjątkiem partii brzucha i okolic odbytu, boki są białe, upierzenie u góry jest niebieskie, pióra z wąskim białym oblamowaniem. Ogon niebieski z białym oblamowaniem.

Duże wady

Zbyt duża lub zbyt mała, nietypowe cechy gęsi wiejskiej, podwójna fałda brzuszna. Wyraźne braki w wymaganym kolorze i rysunku.

Masa ciała gąsiora od 5 do 6 kg, gęsi od 4 do 5 kg

Nieśność roczna: 20

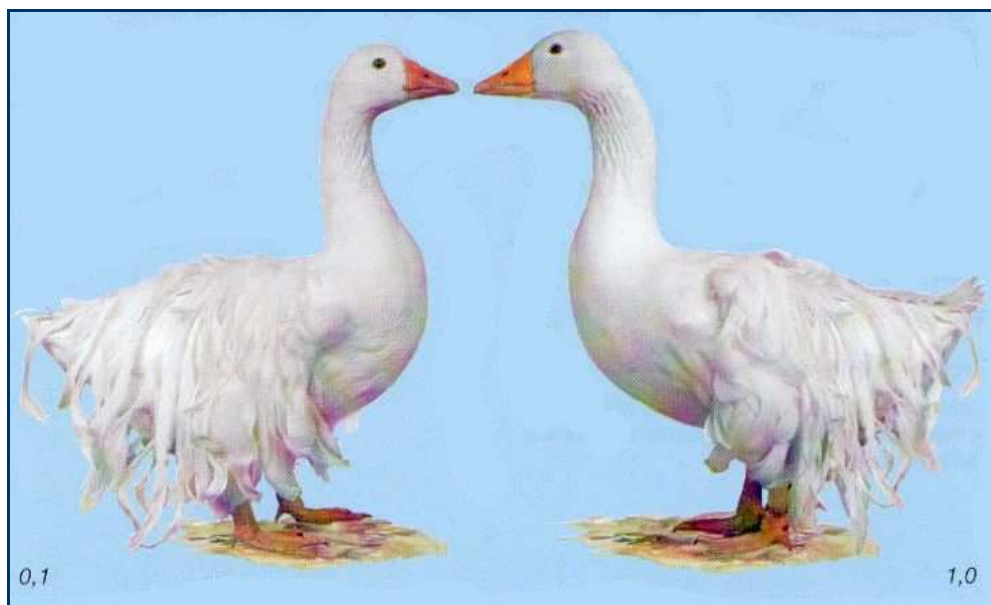
Waga jaja wylęgowego: 140 g

Kolor skorupki jaja: biały

Obrączka dla obu płci numer 22

Gęś kędzierzawa naddunajska (EE 25)

N: Lockengänse, F: Oie frisée du Danube, A: Sebastopol goose

Pochodzenie

Przypuszczalnie jest mutacją gęsi o białym upierzeniu. Wystąpiła ona w południowo-wschodniej Europie i nad Morzem Czarnym. W Niemczech hodowana jest od drugiej połowy XIX wieku.

Charakterystyka ogólna

Typ gęsi wiejskie z bujnymi, równomiernie, długimi, kręconymi piórami, które zwisają po obu stronach ramion i grzbietu. Im gęstsze i dłuższe, tym lepiej.

Charakterystyka rasowości gęsiora

<u>Tyłów:</u>	stosunkowo krótki, noszony tak poziomo, jak to tylko jest możliwe.
<u>Grzbiet:</u>	stosunkowo szeroki, dobrze zaokrąglony; ramiona lekko opadające.
<u>Pierś:</u>	pełna, nieco uniesiona.
<u>Brzuch:</u>	niecو wypełniony; bez lub z prostą fałdą brzuszną.
<u>Głowa:</u>	mała, w kształcie wydłużonego owalu, stosunkowo krótka; dozwolony czub na głowie.
<u>Dziób:</u>	krótki; pomarańczowoczerwony z białym paznokciem dziobowym.
<u>Oczy:</u>	niebieskie; brwi żółtawoczerwone.
<u>Szyja:</u>	prawie średniej długości; mocna u podstawy; silna; prosta lub tylko lekko wygięta.

<u>Skrzydła:</u>	średniej długości, mocno przylegające do tułowia, jak to tylko możliwe.
<u>Ogon:</u>	krótki, zwarty; noszone poziomo.
<u>Podudzia:</u>	trochę odstające.
<u>Łapy:</u>	prawie średniej długości, pomarańczowoczerwone.
<u>Struktura</u>	zwisające pióra – to wydłużone, spiralnie skręcone pióra, decydujące
<u>Upierzenia:</u>	o nazwie gęsi. Często są niezwykle długie i mają mocne stosiny, które wystaje tylko 2 do 3 cm ponad skórę. Od końca stosiny pióra są miękkie, gięte i rozszczepiają się na pojedyncze włókna. Szerokie chorągiewki tracąc kontakt ze stosinami lekko się skręcają, co jest wynikiem występowania genu, powodującego wydłużanie się piór. U niektórych gęsi występuje kędzierzawość piór także na innych częściach ciała (z wyjątkiem klatki piersiowej i szyi).

Charakterystyka rasowości gęsi

Gęsi mają bardzo delikatne i bujne pióra kędzierzawe.

Upierzenie

Białe.

Duże wady

Sylwetka inna niż gęsi typu wiejskiego; karłowate pióra kędzierzawe; podwójna fałda brzuszna; inny niż biały kolor upierzenia.

Masa ciała gęsiora od 5 do 6 kg, gęsi od 4,5 do 5 kg

Nieśność roczna: od 40 do 60 jaj

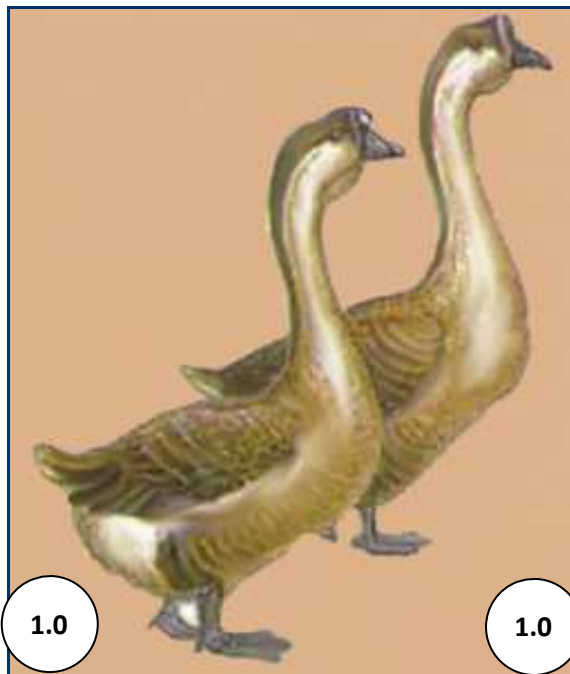
Masa jaja wylęgowego: 120 g

Kolor skorupki jaja: biała

Obrączek dla obu płci numer 24

Gęś kubańska

R: Кубанская гусь

www.ferma-biz.ru/domashnyaya-ptica/gusi/kubanskie-gusi.html

Pochodzenie

Kubań (kraina nad rzeką Kubań, Rosja). Rasa wyhodowana przez pracowników Katedry Hodowli Drobiu Państwowego Uniwersytetu Rolniczego w Krasnodarsku w latach 60-tych XX wieku na bazie gęsi chińskiej i gęsi gorkowskich (горьковские гуси).

Charakterystyka ogólna

Gęś średniej wielkości, z uniesioną piersią, guzem na czole, dość długą szyją i gęstym ciemnobrązowoszarym upierzeniem. Rasa nieśna, zanikający instynkt wysiadywania.

Cechy rasowości gąsiora

- Tułów:** średniej długości, jajowaty, z przodu podniesiony.
- Grzbiet:** lekko wypukły, opadający w kierunku ogona.
- Piers:** zaokrąglona, uniesiona.
- Brzuch:** bez fałdy brzusznej.

<u>Głowa:</u>	duża, wydłużona, szeroka, z małą sakiewką pod dziobem.
<u>Dziób:</u>	średniej długości z dosyć dobrze rozwiniętym półkolistym guzem na czole. Dziób i guz są czarne.
<u>Oczy:</u>	podłużne, ciemnobrązowe, prawie czarne, brzegi powiek szare.
<u>Szyja:</u>	długa, cienka, wygięta.
<u>Skrzydła:</u>	dosyć długie, mocno przylegające do ciała.
<u>Ogon:</u>	krótki, dosyć wysoko uniesiony.
<u>Podudzia:</u>	stosunkowo mocne.
<u>Łapy:</u>	średniej długości, ciemnej barwy, im ciemniejsze tym lepiej (pazury ciemne).
<u>Upierzenie:</u>	gęste.

Ubarwienie

Ciemnobrązowoszare

Pióra ramion, skrzydeł i podudzi z kremowobiałym brzegiem. Przód szyi i górna część piersi białawe, pierś bladobrązowa. Na wierzchniej (tylnej) części szyi, od wierzchu głowy do ramion, wyraźny ciemnobrązowy pas. Dziób i guz są czarne, oddzielone od twarzy wąskim białym paskiem. Brzuch i podbrzusze (z podogonem) są białe. Pióra ogonowe szare z białą obwódką.

Dopuszczalne wady

Mały, pojedynczy fałd brzuszny u ptaków ponadrocznych.

Niedopuszczalne wady

Niezgrabny tułów. Gruba, krótka szyja. Brak guza na czole lub jego przerost (jak u gęsi chińskiej). Brak sakiewki (fałdy skóry pod dziobem) lub jej przerost (jak u gęsi chołmogorskiej). Dziób i guz oraz brzegi powiek innego koloru niż szare, czyli z pomarańczowymi przebarwieniami.

Masa ciała gąsiora od 5,5 do 6 kg, gęsi od 5 do 5,5 kg

Nieśność: 75-85 jaj, do 140 sztuk, przez 220-280 dni w roku

Minimalna masa jaja wylęgowego: 150 g

Barwa skorupy jaja: kremowobiała

Rozmiar obrączki dla obu ptci numer 24

Gęś landeska (EE 23)

N: Landes Gänse, F: Oie Landes, A: Landes goose

www.energysobby.sk/ladenska-hus/

Pochodzenie

Rasa wyhodowana w południowo-zachodniej Francji, w okolicy miasta Landes. (Nowa Akwitania). Nazwa rasy pochodzi od nazwy departamentu, a ta od wrzosiwisk, charakterystycznych dla regionu.

Charakterystyka ogólna

Gęś średniej wielkości, w barwie dzikiej gęsi gęgawy lub białej, o szerokim i głębokim tułowiu, z podwójnym fałdem brzuszny, z dość długą i silną szyją, i z dość dużą głową. Jest spokojna, nawet w większych grupach nie zachowuje się agresywnie.

Charakterystyka użytkowości

Wyróżnia się szybkim wzrostem i bardzo dobrą budową ciała. Szczególnie nadaje się do tuczu. Ma jednak nieco wysokie wymagania, dotyczące ilości i jakości pasz. Gęsi te hodowane w dużych stadach, rzadko wysiadują jaja i wodzą pisklęta.

Cechy rasowości gąsiora

<u>Tułów:</u>	duży, stosunkowo długi, szeroki, zdecydowanie głęboki, nieco podniesiony.
<u>Grzbiet:</u>	szeroki, zaokrąglony po bokach, lekko opadający.
<u>Piers:</u>	szeroka, głęboka, pełna, dobrze zaokrąglona.
<u>Brzuch:</u>	pełny, głęboki, szeroki. Podwójna, mocna rozwinięta, bardzo mocno opuszczona fałda brzuszna.
<u>Głowa:</u>	stosunkowo duża, ale niezbyt długa, dość wysoka, o lekko wysklepionym wierzchu.
<u>Dziób:</u>	mocny, niezbyt długi, stosunkowo wysoki, z ledwo zauważalnym przejściem do linii czoła; pomarańczowy, z jasnym paznokciem dziobowym.
<u>Oczy:</u>	głęboko osadzone; brązowe u dziko ubarwionych, niebieskie u białych. Brzegi powiek wąskie, u dziko ubarwionych jasnopomarańczowe, u białych zdecydowanie pomarańczowe.
<u>Szyja:</u>	średniej długości, mocna, wyprostowana, w górnej części bogato upierzona.
<u>Skrzydła:</u>	od średnich do długich; szerokie, dobrze przylegające, z szerokimi lotkami, nieco skrzyżowane końce.
<u>Ogon:</u>	szeroki, noszony poziomo.
<u>Podudzia:</u>	średniej długości, mocne.
<u>Łapy:</u>	jasnopomarańczowe, pazury dziko ubarwionych ciemne, jasne u białych.
<u>Upierzenie:</u>	stosunkowo bogate, długie i szerokie pióra, niezbyt luźno przylegające, z większym udziałem piór puchowych.

Cechy rasowości gęsi

Cechy identyczne jak u gąsiora, z wyjątkiem cech właściwych dla płci. Jest mniejsza i ma delikatniejszą głowę.

Ubarwienie

Szare/dziki

Wszystkie pióra niebieskostalowe z delikatnym białym obrzeżeniem, z wyjątkiem białych piór brzucha i ogona. Pióra pokrywowe na skrzydłach mogą mieć odcień lekko brązowy. Pióra w dolnej części szyi i na piersi nieco jaśniejsze.

Białe

Czysto białe.

Duże wady

Mała, delikatna, mocno spłaszczona głowa; dziób bardzo delikatny, długi, wąski i garbaty, z czarnym paznokciem dziobowym u w pełni dorosłych ptaków. Tyłów mały; grzbiet wąski; pierś płaska, z fałdą piersiową; brak lub pojedyncza fałda brzuszna. Szyja długa, słaba; widoczna sakiewka (fałd skóry pod dziobem), nawet ledwo zaznaczona.

Masa ciała gąsiora od 6,9 do 8,2 kg, gęsi od 5,9 do 7,2 kg

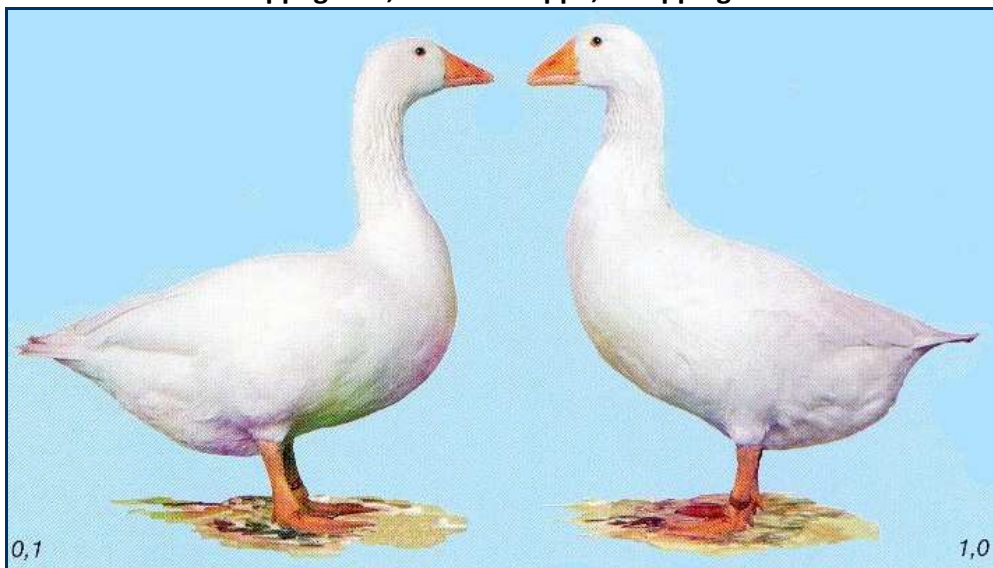
Nieśność roczna od 40 do 50 jaj

Masa jaja: od 140 do 160 g

Rozmiar obrączki dla obu ptci numer 27

Gęś lippeska (EE 24)

N: Lippegänse, F: Oie de Lippe, A: Lippe goose

Pochodzenie

Niemcy. Wyhodowana została z wiejskich gęsi we wschodniej Westfalii-Lippebrücke.

Charakterystyka ogólna

Żywotna gęś o średniej masie ciała i średniowysokiej postawie.

Cechy rasowości gąsiora

- Tułów:** dość długi i szeroki, noszony prawie poziomo i z każdej strony zaokrąglony.
- Grzbiet:** długi, szeroki i płaski, nieznacznie opadający w kierunku ogona.
- Pierś:** pełna i zaokrąglona, wysoko noszona.
- Brzuch:** pełny i zaokrąglony, bez fałdy brzusznej.
- Głowa:** długa i nieco sucha; czoło nieco zaokrąglone.
- Dziób:** trójkątny, z wyraźnymi otworami nosowymi, czerwonożółty.
- Oczy:** duże, niebieskie; brzegi powiek wąskie, żółtoczerwone.
- Szyja:** więcej niż średniej długości, niezbyt cienka.
- Skrzydła:** mocne, przylegające.
- Ogon:** krótki, szeroki i zwarty; z grzbietem tworzy jedną prostą linię.

Podudzia: umięśnione, nieco wysunięte do przodu.

Łapy: średniej długości, mocne, koloru pomarańczowoczerwonego.

Upierzenie: gęste, mocno przylegające.

Cechy rasowości gęsi

Nieco mniejsza od gąsiora; różniąc się od niego cechami wynikającymi z płci; u starych gęsi pojawia się na brzuchu pojedyncza i prosta fałda brzuszna; na podgardlu mała fałda skórna dozwolony.

Ubarwienie

Białe.

Pojedyncze szare piórka u młodych gęsi są dozwolone, ale nie u młodych gąsiorów.

Duże wady

Niedostateczna wielkość, mało umięśniona pierś; wąski lub krótki tułów; dużo szarych piór w upierzeniu u gęsi młodych; za mocna lub za cienka szyja; sakiewka pod dziobem; podwójna fałda brzuszna; u gąsiora fałda brzuszna; wiszący brzuch.

Masa ciała gąsiora od 6,5 do 7 kg, gęsi od 5,5 do 6 kg

Nieśność roczna: 30 jaj

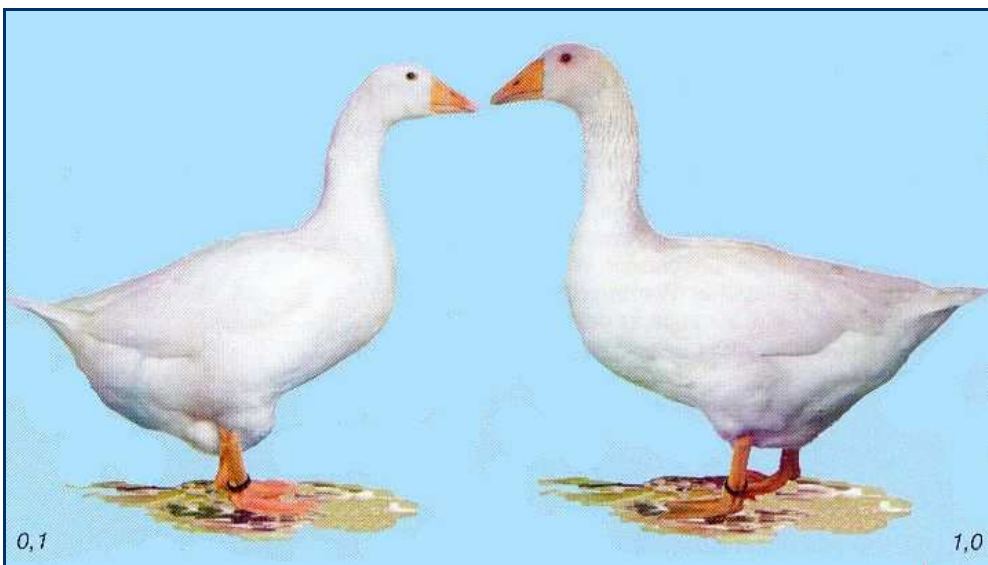
Masa jaja wylęgowego: 140 g

Barwa skorupy jaja: biała

Rozmiar obrączki: dla obu płci 24

Gęś niemiecka nieśna (EE 11)

N: Deutsche Legegänse, F: Oie pondeuse allemande, A: German laying goose

Pochodzenie

Niemcy. Powstała dzięki planowej selekcji z gęsi wiejskich.

Charakterystyka ogólna

Średnio ciężka, średniej wielkości, żywotna; gęś przeznaczona do hodowli na wolnym wybiegu.

Cechy rasowości gąsiora

Tułów: średniej długości, szeroki, głęboki i mocny, z każdej strony dobrze zaokrąglony.

Grzbiet: średniej długości, dobrze zaokrąglony; prawie prosty, jedynie w przedniej części nieco wypełniony; lekko opadający w kierunku ogona.

Piers: zdecydowanie pełna, długa i szeroka, nieco wysunięta do przodu, bez fałdu piersiowego.

Brzuch: wypełniony i szeroki, średniej długości, podwójna fałda brzuszna dobrze zamknięta z tyłu.

Głowa: średniej wielkości, mocna i wypełniona, podgardle dobrze zaokrąglone. Patrząc z boku linia czoła, wierzchu i tyłu głowy lekko zaokrąglona.

<u>Dziób:</u>	pomarańczowożółty; mocny, średniej długości, grzbiet dzioba prosty.
<u>Oczy:</u>	niebieskie, brzegi powiek wąskie, pomarańczowożółte.
<u>Szyja:</u>	średniej długości, mocna, noszona prawie pionowo, u góry lekko wygięta.
<u>Skrzydła:</u>	szerokie i przylegające, długie i dobrze przykrywające grzbiet.
<u>Ogon:</u>	krótki, nieco widoczny.
<u>Podudzia:</u>	średniej długości, mocne i dobrze widoczne.
<u>Łapy:</u>	mocne, nie suche.
<u>Upierzenie:</u>	bogate i mocno przylegające.

Cechy rasowości gęsi

Nieco mniejsza od gąsiora, delikatniejsza, szczególnie delikatna głowa i szyja. Tułów noszony prawie poziomo, u starszych gęsi fałda brzuszna staje się większa i bardziej widoczny.

Ubarwienie

Białe

Duże wady

Tułów zbyt pulchny, kanciasty, o grubym kośćcu, ukośnie noszony; typ gęsi emdeńskiej, długie łapy; za krótka, za długa i zbyt mocna szyja; za gruba lub za delikatna szyja; sakiewka; za długie i wypełniony grzbiet, za płaska pierś z fałdą piersiową; ponad miarę długa i niezamknięta fałda brzuszna, luźne i kolorowe upierzenie.

Masa ciała gąsiora 6,5 kg, gęsi 5,5 kg

Nieśność roczna: od 40 do 125 jaj

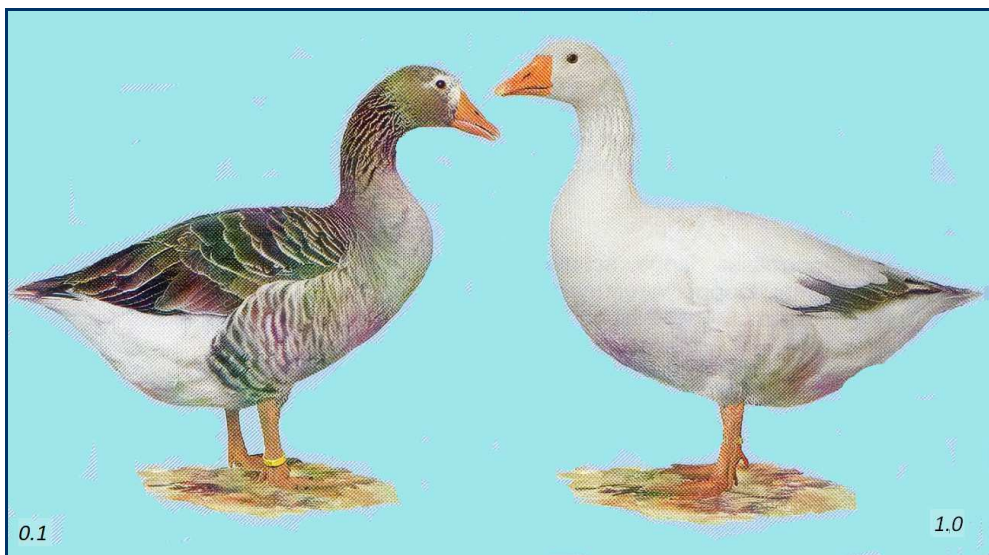
Masa jaja wylęgowego: 170 g

Barwa skorupy jaja: biała

Rozmiar obrączki: dla obu płci 27

Gęś pielgrzymia (EE 30)

N: Pilgrimgänse, F: Oie pélerin, A: Pilgrim goose

Pochodzenie

Gęś pielgrzymia – to bardzo stara europejska gęś wiejska, która otrzymała obecną nazwę, gdy została sprowadzona do Ameryki Północnej przez pierwszych imigrantów z Europy.

Charakterystyka ogólna

Średniej masy ciała, zwinna gęś wiejska wolnego wybiegu. Samoseksująca – posiada ubarwienie płcioznaczące – gąsior jest biały, gęś szara. Jednodniowe gąsięta są szaro-żółte, ale gąski są ciemniejsze w odróżnieniu od jasnych gąsiorków.

Cechy rasowości gąsiora

<u>Tułów:</u>	umiarkowanie długi, z niemal poziomą postawą.
<u>Grzbiet:</u>	umiarkowanie szeroki, płaski i prosty.
<u>Pierś:</u>	zaokrąglona, wypiętniona, głęboka i bez fałdu piersiowego.
<u>Brzuch:</u>	okrągły i pełny; nie obwisły i bez fałdy brzusznej.
<u>Głowa:</u>	średniej wielkości, z płaskim czołem, lekko wypukłym patrząc z boku; bez sakiewki na podgardlu.
<u>Dziób:</u>	średniej długości, prosty, mocny, gładki, koloru pomarańczowego.
<u>Oczy:</u>	niebieskoszare; brzegi powiek wąskie, pomarańczowożółte.

- Szyja:** średniej długości i średnio mocna; lekko wygięta.
- Skrzydła:** ściśle przylegające do tułowia, dobrze rozwinięte, tylko nieco krzyżujące się.
- Ogon:** średniej długości, noszony prawie poziomo.
- Podudzia:** trochę widoczne.
- Łapy:** średniej długości, mocne, pomarańczowożółte.
- Upierzenie:** ściśle przylegające.

Cechy rasowości gęsi

Podobna z budowy do gąsiora, z wyjątkiem różnic związanych z płcią. U starszej gęsi jest dozwolona pojedyncza fałda brzuszna. Inne ubarwienie niż u gąsiora.

Ubarwienie

Samoseksujące (autoseksingowe)

Podstawowa barwa gąsiora biała. U młodych gąsiorów dozwolone nieco szare skrzydła (lotki), grzbiet i ogon. Starsze gąsiorzy powinny być całkowicie białe. Ubarwienie gęsi jasnoszare, na głowie i górnej części szyi jaśniejsze, a przy dziobie pióra powinny być białe (u starszej gęsi zwiększa się ilość białych piór). Ogon jest szary, a brzuch biały. Ze względu na szare upierzenie, oczy są ciemnobrązowe.

Duże wady

Niedostateczna masa ciała; długa i wąska sylwetka; sakiewka; podwójna fałda brzuszna u gęsi; pojedyncza u gąsiora; czysto białe lotki u samic.

<p>Masa ciała: gąsiora od 5,5 do 6,5 kg, gęsi od 4,5 do 5,5 kg</p> <p>Minimalna masa jaja wylęgowego: 140 g</p> <p>Barwa skorupy jaja: biała</p> <p>Rozmiar obrączki: dla obu płci 24</p>

Gęś pielgrzymia

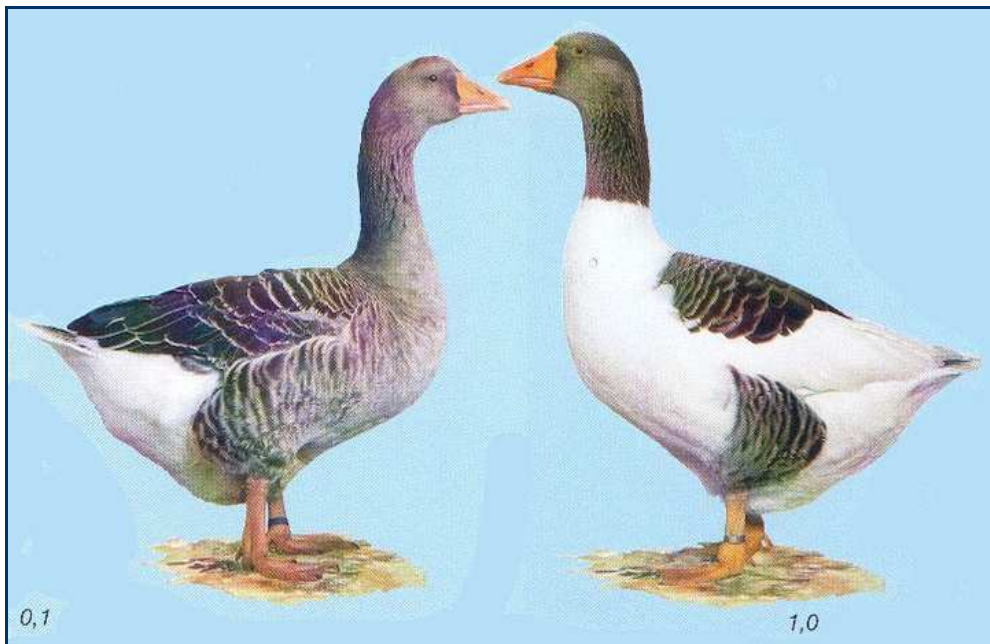
gąsięta gęsi pielgrzymiej: po lewej gąsiorek, po prawej gąska

źródło: <https://poultrykeeper.com/goose-breeds/pilgrim-geese/>

Gęś pomerańska (EE 32)

N: Pommerngänse, F: Oie de Poméranie, A: Pomeranian goose

Pochodzenie

Pomorze Przednie (niemieckie), przede wszystkim wyspa Rugia, ale także okolice Stralsundu.

Charakterystyka ogólna

Duża, ciężka gęś, o zaokrąglonym, jajowatego kształtu ciele; głębokiej i szerokiej piersi; szerokich ramionach oraz pojedynczym fałdzie brzuszny.

Cechy rasowości gąsiora

Tułów: szeroki i masywny, szczególnie szeroki w ramionach, wydłużony, poziomo noszony.

Grzbiet: długi, szeroki, lekko wypukły.

Piers: bardzo szeroka, pełna, wypukła, lekko uniesiona, widziana z przodu zaokrąglona, bez fałdu piersiowego.

Brzuch: zaokrąglony i pełny; z pojedynczą, prostą fałdą brzuszną, położonym pośrodku.

Głowa: mocna, średniej wielkości, szeroka; tył głowy często lekko kanciąsty; może występować niewielki czub.

- Dziób:** umiarkowanie długi, mocny; linia grzbietu dzioba lekko wklęsta; koloru od różowego do pomarańczowoczerwonego.
- Oczy:** duże, brzegi powiek czerwone; kolor zależny od ubarwienia.
- Szyja:** prosta, średniej długości, mocna.
- Skrzydła:** średniej długości, ściśle przylegające.
- Ogon:** szeroki, noszony poziomo.
- Podudzia:** bardzo mocne, przykryte bocznym upierzeniem.
- Łapy:** średniej długości, mocne, o niezbyt mocnym kośćcu, koloru pomarańczowoczerwonego.
- Upierzenie:** przylegające, niezbyt dobrze rozwinięte.

Cechy rasowości gęsi

Gęś nie różni się od gąsiora, z wyjątkiem cech przynależnych ptci.

Duże wady w budowie

Słaby, wąski i krótki tułów, sakiewka, brak pojedynczej fałdy brzusznej, podwójny fałda brzuszna.

Ubarwienie

Białe

Pióra białe. Oczy niebieskie.

Szare

Głowa, szyja, pierś, grzbiet, skrzydła i uda są szare. Pióra ramion, pióra pokrywające uda oraz lotki są wyraźnie, lecz nie szeroko biało obramowane. Sterówki szare i biało obramowane. Brzuch i podbrzusze białe. Oczy brązowe.

Szare srokaty

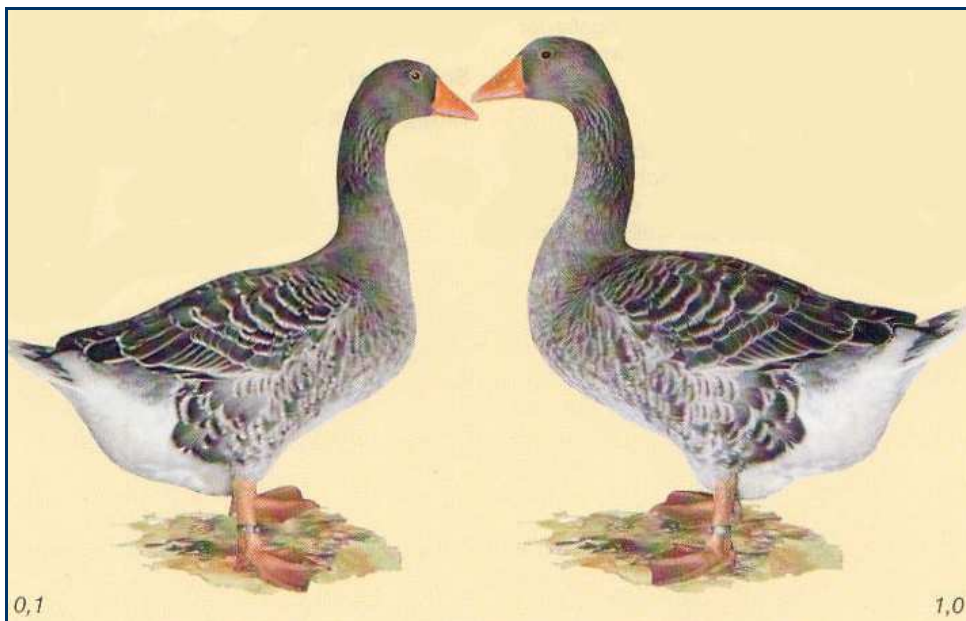
Głowa, górna część (ćwierć do połowy) szyi (białe gardło nie jest błędem), ramiona, dolna część grzbietu, sterówki oraz pióra pokrywające uda są kolorowe. Szare barkówki (upierzenie ramion) tworzą rysunek, który – widziany z góry – ma kształt serca i niezbyt szeroko zachodzi na skrzydła. Upierzenie ramion i sterówki oraz pióra przykrywające uda są białą obramowane. Pióra kolorowe są brunatnociemnoszare, na głowie z mniejszym połyskiem. Pozostałe upierzenie jest białe. Oczy niebieskie lub brązowe.

Duże wady w rysunku srokatym Kolorowe pióra między piórami białymi. Nieregularna linia podziału między kolorową głową a białą szyją, niezbyt regularny rysunek na ramionach, zbyt dużo białych piór na głowie oraz kolorowych piór na szyi.

Masa ciała: gąsiora 8 kg, gęsi 7 kg
Nieśność roczna: od 20 do 30 jaj
Minimalna masa jaja wylęgowego: 170 g
Barwa skorupy jaja: biała
Rozmiar obrączki: dla obu płci 27

Gęś rosyjska (EE 34)

N: Russische Gänse, F: Oie russe, A: Russian goose

Pochodzenie

Rosja.

Charakterystyka ogólna

Gęś średniej wielkości i masy ciała, typowa gęś wiejska z mocnym, szerokim i głębokim tułowiem.

Cechy rasowości gąsiora

Tułów: średniej długości, szeroki, głęboki i mocny, tylko lekko uniesiony z przodu.

Grzbiet: średniej długości, nieco wypukły.

Pierś: szeroka, bez fałdy piersiowej.

Brzuch: pełny i szeroki, podwójna fałda brzuszna z prostym zakończeniem.

Głowa: średniej wielkości, bez wyraźnie podniesionego czoła i wypełnionych policzków; podgardle dobrze zaokrąglone.

Dziób: pomarańczowy z paznokciem dziobowym w kolorze rogowym.

<u>Oczy:</u>	ciemnobrązowe, brzegi powiek pomarańczowe.
<u>Szyja:</u>	średniej długości, niezbyt silna.
<u>Skrzydła:</u>	ściśle przylegające.
<u>Ogon:</u>	krótki i szeroki; mało wystający; noszony poziomo.
<u>Podudzia:</u>	niewidoczne.
<u>Łapy:</u>	średniej długości; mocne; nie za grube; czerwone.
<u>Upierzenie:</u>	ściśle przylegające.

Cechy rasowości gęsi

Nieco mniejsza od gąsiora, ma jednak nieco krótszą szyję i z powodu pełniejszego podbrzusza, wydaje się być krótsza i bardziej krępa.

Ubarwienie

Szare

Duże wady

Masa ciała gąsiora od 5 do 6 kg, gęsi od 4,5 do 5,5 kg

Minimalna masa jaja wylęgowego: 160 g

Barwa skorupy jaja: biała

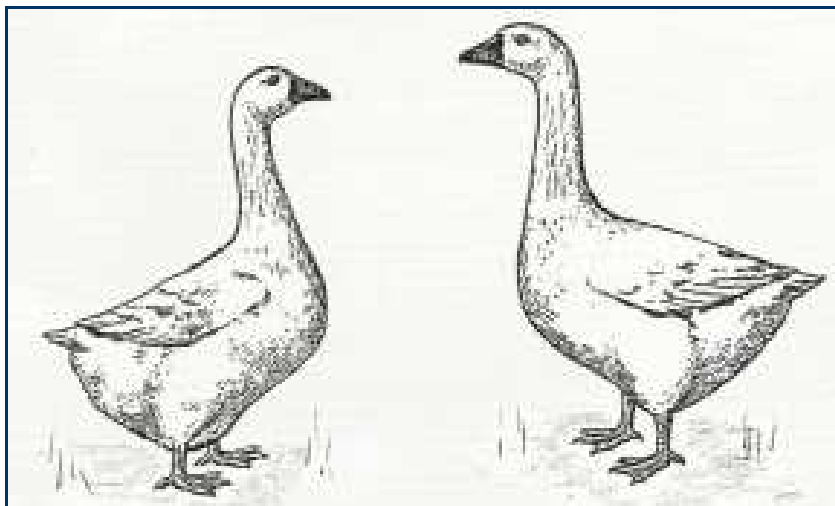
Rozmiar obrączki: dla obu płci 27

www.tierhaltung.selbstsorger.de

Gęś słowacka (EE 38)

N: Slowakische Gänse, F: Oie slovaque, A: Slovakian goose

Pochodzenie

Słowacja. Gęś słowacką wyhodował Július Godál w latach czterdziestych XX wieku. Za materiał wyjściowy posłużyły mu gęsi wiejskie z okolic Nitry i Levic, gęsi emdeńskie oraz regionalne rasy gęsi z Węgier.

Charakterystyka ogólna

Gęś słowacka jest pełna temperamentu, o średniej budowie ciała i szlachetnym wyglądzie.

Cechy rasowości gąsiora

<u>Tułów:</u>	masywny, nieco uniesiony.
<u>Grzbiet:</u>	szeroki, nieco łukowaty, opada w kierunku ogona.
<u>Pierś:</u>	pełna i szeroka, dobrze umięśniona i dobrze zaokrąglona.
<u>Brzuch:</u>	pełny, głęboki, fałda brzuszna ledwie widoczna.
<u>Głowa:</u>	średniej długości, z wyraźnie zaznaczonym czołem i zaznaczonymi policzkami. Wierzch głowy nieco płasko zaokrąglony.
<u>Dziób:</u>	średniej długości, przechodzi płynnie w linię czoła; koloru pomarańczowego; wyraźny, jaśniejszy paznokieć dziobowy.
<u>Oczy:</u>	niebieskie, głęboko osadzone; brzegi powiek równe, pomarańczowe.
<u>Szyja:</u>	średniej długości, gruba, wyprostowana.

- Skrzydła:** mocne, długie, nieco krzyżują się nad ogonem.
- Ogon:** w kształcie półkolistego wachlarza, lekko uniesiony w stosunku do linii grzbietu.
- Podudzia:** krótkie, grube, przykryte piórami boków.
- Łapy:** mocne, średniej długości, pomarańczowoczerwone, pazury jasnorogowe.
- Upierzenie:** bogate, z bardzo dużą ilością piór puchowych.

Cechy rasowości gęsi

Z budowy podobna do gąsiora, z wyjątkiem cech wynikających z płci, jednak głowa krótsza oraz bardziej zaokrąglona niż u gąsiora. Fałda brzuszna prosta.

Ubarwienie

Białe

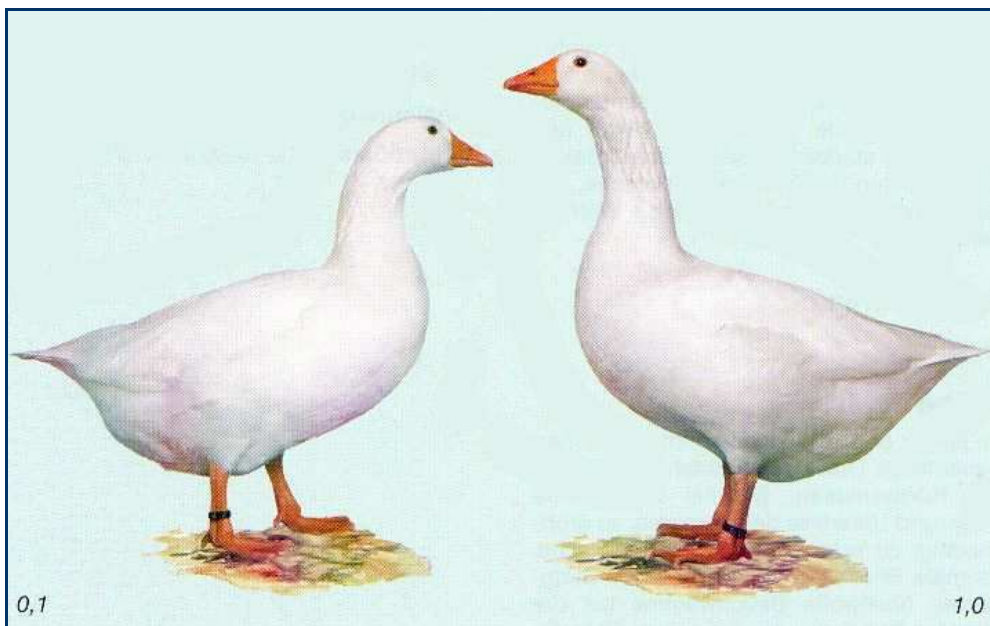
Duże wady

Głowa nieodpowiadająca opisowi we wzorcu; długi, cienki dziób; cienka, wygięta szyja; zbyt wąski tułów; niedostateczna masa ciała.

<p>Masa ciała: gąsiora 7 kg, gęsi 6 kg</p> <p>Minimalna masa jaja wylęgowego: 150 g</p> <p>Barwa skorupy jaja: biała</p> <p>Rozmiar obrączki: dla obu płci 27</p>

Gęś staroczeska (EE 5)

N: Böhmische Gänse, F: Oie de Bohême, A: Bohemian goose

Pochodzenie

Wychodowana z czeskich gęsi wiejskich około 1970 roku we wschodnich Niemczech i uznana za rasę w 2009 roku.

Ogólne wrażenie

Mała gęś o średniej wysokości, raczej niskiej postawie i stosunkowo szerokim, pełnym, owalnym, smukłym ciele i łagodnym temperamencie.

Cechy rasowości gąsiora

<u>Tułów:</u>	średniej wielkości; szeroki; patrząc z boku owalny; patrząc z góry szeroki i jajowaty; nieco podniesiony z przodu.
<u>Grzbiet:</u>	średniej długości, dość szeroki; lekko opadający do tyłu i stopniowo zwężający się ku tyłowi; dobrze zaokrąglony, dzięki czemu jajowaty kształt tułowia jest wyraźnie widoczny.
<u>Pierś:</u>	bardzo szeroka; nieco wysunięta do przodu; dobrze umięśniona.
<u>Brzuch:</u>	dobrze zaokrąglony; bez fałdy brzusznej.
<u>Głowa:</u>	mała; niska; szeroka; wyraźnie widoczne policzki i lekko wysklepione czoło; dobrze zaokrąglona górna linia, która przechodzi

<u>Dziób:</u>	gładko przez tył do szyi; dobrze zaokrąglone podgardle. krótki; o prostym grzbiecie; pomarańczowożółty do pomarańczowoczerwonego z jasnoróżowym paznokciem dziobowym.
<u>Oczy:</u>	niebieskie, brzegi powiek wąskie, koloru od pomarańczowożółtego do pomarańczowoczerwonego.
<u>Szyja:</u>	tylko nieznacznie wygięta w kształcie litery „S”; mocna; jej długość stanowi tylko około połowy długości tułowia.
<u>Skrzydła:</u>	długie; noszone wysoko i blisko ciała; nie sięgające końca ogona.
<u>Ogon:</u>	noszony w linii prostej z grzbietem; spiczasto zakończony.
<u>Podudzia:</u>	krótkie; krępe; umięśnione; trochę widoczne.
<u>Łapy:</u>	mniej niż średniej długości; szeroko rozstawione; koloru od pomarańczowożółtego do pomarańczowoczerwonego.
<u>Upierzenie:</u>	ściśle przylegające i gęste; w dotyku sztywne.

Cechy rasowości gęsi

Gęś jest wyraźnie mniejsza od gąsiora. Tułów lekko wyprostowany i niższy, nieco krótszy i bardziej owalny niż u gąsiora. Grzbiet noszony prawie prosto. Szyja jest krótsza i nieco cieńsza niż u gąsiora. U starszych gęsi dozwolona jest mała, prosta fałda brzuszna na środku brzucha.

Ubarwienie

Białe

Duże wady

Zbyt krótka lub zbyt długa, wąska sylwetka; znaczny nadmiar lub niedobór masy ciała; równoległa górna i dolna linia tułowia; zbyt gruby kośćiec; zbyt wąskie ramiona; zbyt płaska, wąska pierś; fałda brzuszna w gąsiora; zbyt duża fałda brzuszna lub podwójna u dorosłej gęsi; kolorowe plamy na dziobie, na upierzeniu lub na nogach.

Masa ciała gąsiora 5 kg, gęsi 4 kg. U starej gęsi może dochodzić do 5 kg
Minimalna masa jaja wylęgowego: 140 g
Barwa skorupy jaja: biała
Rozmiar obrączki: dla obu płci 22

Gęś stajnbachska bojowa (EE 40)

N: Steinbacher Kampfgänse, F: Oie de combat de Steinbach, A: Steinbacher goose

Pochodzenie

Została wyhodowana w końcu XIX wieku w Niemczech, w Turyngii (Steinbach Hallenberg oraz Brotterode). Jest wynikiem krzyżowań miejscowych gęsi wiejskich z gęsią garbonosą i być może także z rosyjską gęsią bojową. W 1932 roku uznana została jako rasa.

Charakterystyka ogólna

To średniej wielkości, elegancka gęś, o wyprostowanej postawie, ufna i łatwa w hodowli, o bardzo atrakcyjnym rysunku i barwie. Charakterystycznym znakiem jest czarne obrzeżenie dzioba (czarny powinien być także paznokieć dziobowy).

Cechy rasowości gąsiora

Tułów: mocny, średniej długości, szeroki, dobrze zaokrąglony; przednia część tułowia nieco podniesiona.

Grzbiet: średniej długości, lekko opadający, szeroki i pełny w ramionach.

Pierś: szeroka i wypełniona, nieco wysunięta do przodu.

Brzuch: pełny i szeroki, dobrze rozwinięty; możliwie bez fałdy brzusznej, jednak u starszych gęsi niewielki jest dopuszczalny.

- Głowa:** podłużna; wierzch głowy dobrze zaokrąglony, a podgardle dobrze wykrojone.
- Dziób:** stosunkowo krótki i pełny; w jednej linii z czołem; pomarańczowo-żółty, czarno obrzeżony z ciemnym paznokciem dziobowym. U starszych ptaków dozwolone nieznaczne rozjaśnienie paznokcia.
- Oczy:** o żywym wyrazie, ciemnobrązowe, brzegi powiek wąskie, żółte.
- Szyja:** prosta, mocna, średniej długości; proporcjonalna do wielkości tułowia.
- Skrzydła:** mocno przylegające, nie krzyżujące się.
- Ogon:** krótki, w prostej linii z grzbietem.
- Podudzia:** mocne, mało widoczne.
- Łapy:** średniej długości, możliwie szeroko rozstawione, mocne; pomarańczowożółte; pazury czarne.
- Upierzenie:** przylegające.

Cechy rasowości gęsi

Nieco mniejsza od gąsiora, o bardziej zwartym korpusie. Pojedynczy fałda brzuszna, możliwe prosta, umiejscowiony na środku brzucha i niezbyt duża.

Ubarwienie

Niebieskie

Barwa czysta, średnioniebieska na całym upierzeniu, z wyjątkiem brzucha i podbrzusza, które są białe. Pióra boków i pokryw skrzydeł niebieskie, posiadają ciągi, wąskie, białe brzeg. Ogon jest czysto niebieski, a sterówki białe obrzeżone.

Szare

Barwa ciemnoszara; rysunek jak u odmiany barwnej niebieskiej.

Duże wady

Odbiegające od typu: pokrój, postawa i noszenie; wyraźny guz; podgardle; długi, płaski dziób; słabo rozwinięte blaszki dziobowe i mocno niedobarwiony, paskowany paznokieć dziobowy; nietypowa szyja; fałda brzuszna boczna lub podwójna; wszelkie odchylenia od wymaganego koloru upierzenia; kolor łap czerwony.

Masa ciała: gąsiora od 5,5 do 6,5 kg, gęsi od 4,5 do 5,5 kg

Nieśność roczna: od 20 do 50 jaj

Minimalna masa jaja wylęgowego: 130 g

Barwa skorupy jaja: biała

Rozmiar obrączki: dla obu płci 24

Gęś tulska hakonosa bojowa (EE 22)

N: Krummschnabel Kampfgänse; R: Oie de combat à bec courbé, A: Hookbill fighting goose, R: Тульская крутоноса

Pochodzenie

Tuła (Rosja). Stara rosyjska rasa gęsi bojowych.

Charakterystyka ogólna

Średniej wielkości gęś o szerokim i zwartym tułowiu, krótkim, zakrzywionym dziobie i potężnych, zaokrąglonych łapach; zwinna i wytrzymała.

Cechy rasowości gąsiora

Tułów: zaokrąglony, szeroki, mocny, noszony poziomo.

Grzbiet: szeroki, płaski, prosty, zwężający się w kierunku ogona.

Pierś: szeroka, pełna, okrągła, dobrze rozwinięta.

Brzuch: dobrze rozwinięty, podciągnięty; u ptaka ponadrocznego dozwolona mała, pojedyncza fałda brzuszna.

Głowa: krótka, okrągła, z szerokim czołem, stromym tyłem i dobrze rozwiniętymi policzkami. U ponadrocznego ptaka na przedniej części

kości czołowej niekiedy zauważalne są niewielkie wypukłości w postaci dwóch guzków, które powiększają się wraz z wiekiem ptaka, dlatego głowa wydaje się być w tym miejscu zapadnięta (pomiędzy tymi wypukłościami).

Dziób: krótki, gruby u nasady, (wierzch) mocno wypukły. Górna linia dzioba jest przedłużeniem linii głowy (kości czołowej) – jedna linia gładko przechodzi w drugą. Poczynając od nozdrzy, powierzchnia dzioba jest jakby pobrużdżona podłużnymi żebrowatymi wypukłościami, biegnącymi wzdłuż dzioba. Kolor dzioba matowobladożółty lub pergaminowożółty (cielistożółty). Paznokieć dziobowy koloru kości słoniowej.

Oczy: duże, zaokrąglone, wypukłe, prawie czarne; ptaki o białym upierzeniu mają oczy niebieskie. Brzegi powiek dobrze rozwinięte, koloru cielistożółtego (pergaminowe).

Szyja: dość krótka, mocna, gruba, prosta.

Skrzydła: duże, z dobrze rozwiniętymi mięśniami ramion. Końce skrzydeł nie krzyżują się. Obowiązkową cechą rasowości jest „zwisłopiórość” (widoczne lotki trzeciego rzędu, zwisające pod kątem około 45 stopni w stosunku do lotek drugiego rzędu). Kolor lotek pierwszego rzędu jest ciemniejszy niż pozostałe ubarwienie.

Ogon: dobrze rozwinięty, noszony poziomo, w jednej linii z grzbietem, klinowaty.

Podudzia: mocne, umięśnione.

Łapy: skoki średniej długości, dobrze rozstawione. Same łapy zaokrąglone i duże. Kolor całości pomarańczowożółty z mniej lub bardziej ciemnym nalotem.

Upierzenie: ściśle przylegające.

Cechy rasowości gęsi

Gęś nie różni się znacząco od gąsiora, poza cechami wynikającymi z płci.

Ubarwienie

Gliniaste (żółtobrązowe)

Głowa, szyja i pierś jasnobrązowe. Brzuch i podogonie białe. Ramiona, grzbiet, skrzydła i upierzenie podudzi brązowawe, może wydawać się jaśniejsze lub ciemniejsze, bez cętek. Każde pióro z jasną obwódką. Górna część ogona jest kolorowa.

Szare

Barwa upierzenia jak u dzikiej szarej gęsi, w miarę możliwości nasycona barwa z czarnym lub niebieskim odcieniem, z ciekim, białym obrzeżeniem piór. Ogon szary z białą obwódką. Brzuch i podbrzusze białe. Młody ptak jest jaśniejszy niż ponadroczny i ma brązowawoszary odcień upierzenia.

Białe

Czysto biała barwa upierzenia, bez udziału innego koloru.

Dopuszczalne wady

Niewielka sakiewka pod dziobem i fałd brzuszny u ponadrocznego ptaka.

Wady niedopuszczalne

Dziób pomarańczowoczerwony, brzegi powiek czerwone, czerwone oczy; garbaty grzbiet; rozwinięta, podwójna fałda na brzuchu; duża sakiewka pod dziobem; białe upierzenie wokół dzioba; niewyraźne obrzeżenie piór; biel na lotkach; podniesiony ogon.

Masa ciała: gąsiora od 7 do 9 kg, gęsi od 6 do 8 kg

Minimalna masa jaja wylęgowego: 150 g

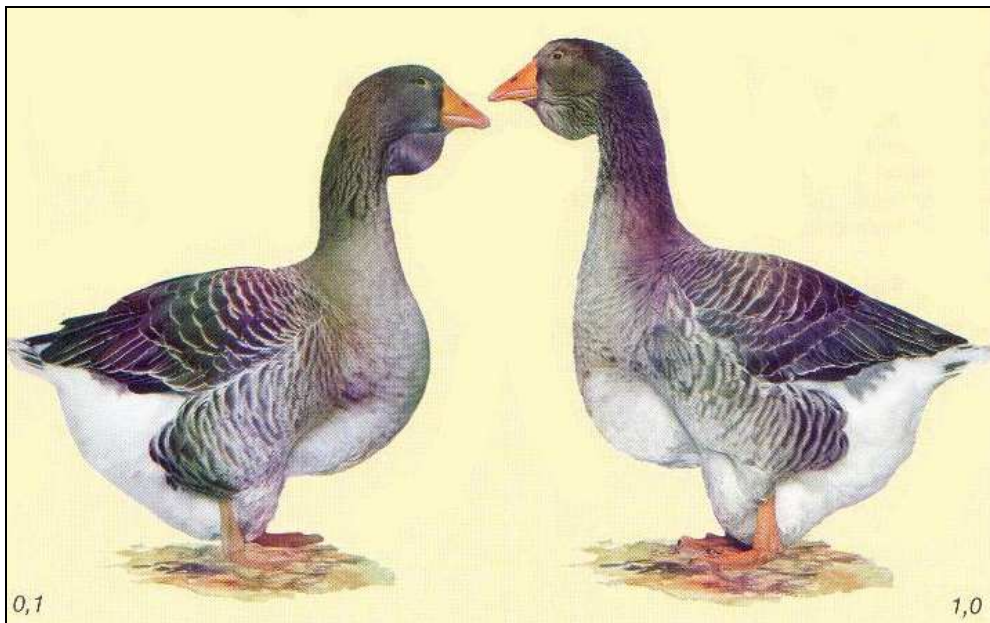
Barwa skorupy jaja: biała

Rozmiar obrączki: dla obu płci 27

Gęś tuluska (EE 42)

N: Toulouser Gänse, F: Oie de Toulouse, A: Toulouse Goose

Pochodzenie

Gęsi te pochodzą z okolic Tuluzy w południowej Francji. Ptaki, które zostały wyhodowane we Francji kilkaset lat temu w celach użytkowych, zostały udoskonalone w Wielkiej Brytanii.

Charakterystyka ogólna

Gęś o masywnym tułowi, mocnej szyi, krótkiej, szerokiej i wysokiej głowie, podwójnym fałdzie brzuszny, zamkniętym z tyłu, sięgający prawie do ziemi.

Cechy rasowości gąsiora

Tułów:	stosunkowo krótki, szeroki, bardzo masywny.
Grzbiet:	szeroki, prawie prosty i noszony prawie poziomo.
Pierś:	pełna, szeroka, ustawiona nisko, z prostym fałdem piersiowym (kilem).
Brzuch:	w pełni rozwinięte podbrzusze; podwójna, zamknięta z tyłu fałda brzuszna, sięgający do podłoża.
Głowa:	krótka, szeroka i wysoka, z płaskim czołem, noszona poziomo, z dobrze rozwiniętą sakiewką.

Dziób:	krótki, gruby, z przodu nieco wygięty, pomarańczowy, z jasnym paznokciem dziobowym.
Oczy:	duże, ciemnobrązowe, brzegi powiek wąskie, pomarańczowe.
Szyja:	średniej długości, bardzo mocna, prosta, noszona pionowo.
Skrzydła:	szerokie, niezbyt długie, noszone wysoko, ściśle przylegające.
Ogon:	krótki, szeroki, noszony poziomo.
Podudzia:	krótkie i mocne, całkowicie ukryte w bardzo bogatym bocznym upierzeniu.
Łapy:	krótkie, grube i mocne, pomarańczowe, pazury ciemnorogowe.
Upierzenie:	możliwie ściśle przylegające; choć nie do końca tak mocno z powodu obfitości piór.

Cechy rasowości gęsi

Podobna do gąsiora, z wyjątkiem różnic wynikających z płci.

Ubarwienie

Szare

Podobnie jak u gęsi gęgawy, możliwe nasycona barwa. Barwa w odcieniach od czarnej do niebieskiej, z delikatnym białym obrzeżeniem piór. Ogon szary z białymi krawędziami. Upierzenie brzucha i podogonia białe. Młode ptaki są jaśniejsze niż stare i bardziej brązowoszare.

Duże wady

Male rozmiary, wygięta szyja, brak sakiewki, brak fałdy piersiowej; brak podwójnej i zamkniętej fałdy brzusznej, ciemny paznokieć dziobowy u starszych ptaków.

Masa ciała: gąsiora od 9 do 10 kg, gęsi od 8 do 9 kg

Nieśność roczna: od 25 do 55 jaj

Minimalna masa jaja wylęgowego: 160 g

Barwa skorupy jaj: biała

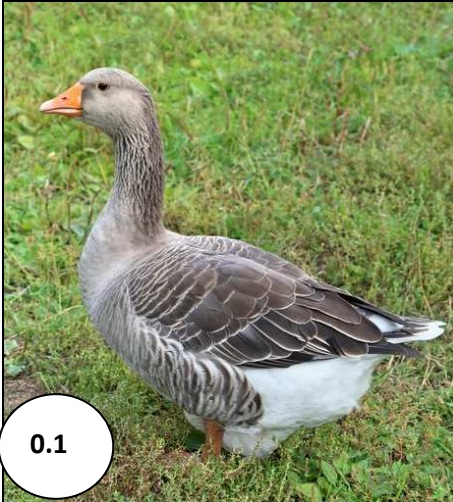
Rozmiar obrączki: dla obu płci 27

Europejska Federacja Hodowców uznała także jako nową rasę:

gęś tuluska bez sakiewki, czyli gęś gospodarska, inaczej tuluska lżejszego typu:

N-Toulouser Landgänse, F-Oie de Toulouse sans bavette, A-Toulouse goose light type (kraj pochodzenia – Francja), rozmiar obrączki: dla obu płci 27.

Gęś ukraińska szara

Pochodzenie

Rasa została wyhodowana na Ukrainie w Instytucie Badań nad Drobiem w latach 50-tych XX wieku, w wyniku krzyżowania gęsi romańskich z tuluskimi, następnie selekcji mieszańców o wysokiej masie ciała i produkcji jaj.

Charakterystyka ogólna

To duża gęś, o szarym upierzeniu, mocnej budowie, z podwójnym fałdem na brzuchu, czerwopomarańczowymi łapami i dziobem.

Cechy rasowości gąsiora

- Tułów:** szeroki, głęboki, lekko uniesiony.
- Grzbiet:** średniej długości, bardzo szeroki, lekko wypukły i nieco nachylony w kierunku ogona.
- Pierś:** głęboka i szeroka.
- Brzuch:** dobrze rozwinięty, szeroki, z dobrze rozwiniętą podwójną fałdą brzuszną, z tyłu zamkniętą.
- Głowa:** średniej wielkości, krótka i szeroka, bez wyraźnie zaznaczonego czoła i policzków.
- Dziób:** krótki, gruby, koloru pomarańczowoczerwonego. Paznokieć dziobowy różowy.

<u>Oczy:</u>	ciemnobrązowe, brzegi powiek pomarańczowe.
<u>Szyja:</u>	średniej długości, stosunkowo gruba, w górnej części lekko łukowato wygięta.
<u>Skrzydła:</u>	dobrze rozwinięte, ściśle przylegające do ciała, lekko krzyżujące się końcami lotek.
<u>Ogon:</u>	krótki i szeroki, osadzony prawie poziomo, lekko wypukły.
<u>Podudzia:</u>	dobrze rozwinięte, nieco wypukłe.
<u>Łapy:</u>	średniej długości, mocne, szeroko rozstawione, koloru pomarańczowoczerwonego.
<u>Upierzenie:</u>	bogate i przylegające.

Cechy rasowości gęsi

Nieco mniejsza od gąsiora, z krótszą szyją, dzięki czemu tułów wydaje się bardziej krępy i krótszy.

Ubarwienie

Szare

Głowa, górna część szyi i grzbiet są ciemnoszare, pierś jasnoszara. Pióra na ramionach, nogach oraz lotki są białe, niezbyt szeroko obramowane. Sterówki mają szarobiałe obwódki. Brzuch i podbrzusze białe.

Wady w rysunku i kolorze: niewyraźny łuskowaty wzór na grzbiecie i skrzydłach, białe lotki i biała obwódka u nasady dzioba.

Dopuszczalne wady

Pojedynczy fałd brzuszny.

Niedopuszczalne wady

Niedostateczna masa ciała, sakiewka pod dziobem, guz na czole, zbyt słabo rozwinięta fałda brzuszna, zbyt wysoka postawa, płaska pierś, blady kolor dzioba i łap.

Masa ciała gąsiora od 7 do 9 kg, gęsi od 6 do 8 kg

Minimalna masa jaja wylęgowego: 175 g

Barwa skorupy jaja: biała

Rozmiar obrączki: dla obu płci numer 27

Propozycje wzorców gęsi polskich

Gęś biłgorajska

Pochodzenie

Gęsi biłgorajske zakupiono od rolników z okolic Biłgoraja w 1971 i 1973 roku. Stado uzupełniono gęsiami biłgorajskimi ze zlikwidowanej fermy Rolniczego Zakładu Doświadczalnego Lubelskiej Akademii Rolniczej w Uhrusku (pow. włodawski). Obecnie stado gęsi biłgorajskich jest w posiadaniu hodowcy w Puchaczowie (woj. lubelskie). Gęsi tej rasy od 2012 roku są również utrzymywane na fermie, należącej do Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Charakterystyka ogólna

Gęsi biłgorajske cechuje harmonijna budowa, dobra zdrowotność, dobre umięśnienie i małe otłuszczenie tuszki, dobre wykorzystanie paszy i znaczny udział puchu w podskubach. Gęsi te mogą być przydatne do uzyskiwania wartościowych mieszańców towarowych.

Cechy rasowości gąsiora

<u>Tułów:</u>	dość długi, szeroki, w formie prostokąta.
<u>Grzbiet:</u>	szeroki, nieco wypukły.
<u>Pierś:</u>	szeroka, nieco wysunięta do przodu.
<u>Brzuch:</u>	wypełniony, lecz nie opadający.
<u>Głowa:</u>	delikatna, zaokrąglona.
<u>Dziób:</u>	prosty, pomarańczowoczerwony, paznokieć dziobowy jaśniejszy.

- Oczy:** niebieskie.
- Szyja:** dosyć długa, dobrze umięśniona, proporcjonalna do wielkości ptaka.
- Skrzydła:** długie i przylegające do ciała.
- Ogon:** zaokrąglony, nieco podniesiony.
- Podudzia:** mocne, ukryte pod upierzeniem bocznym.
- Łapy:** mocne i niezbyt długie, pomarańczowoczerwone.
- Upierzenie:** przylegające.

Cechy rasowości gęsi

Gęś nie różni się od gąsiora, z wyjątkiem cech przynależnych ptci.

Ubarwienie

Białe

Masa ciała 11-tygodniowych gąsiorów od 3,5 do 4,2 kg, gęsi od 3,1 do 3,8 kg
Nieśność roczna: od 30 do 50 jaj
Rozmiar obrączek dla obu ptci numer 27

Gęś pomorska

Pochodzenie

Pomorze, głównie Pomorze Wschodnie.

Charakterystyka ogólna

Gęś o zaokrąglonej sylwetce, walcowatej budowy, tułowiu szerokim w ramionach oraz pojedynczym fałdzie brzuszny; dobrze umięśniona. Odporna na niekorzystne warunki pogodowe.

Cechy rasowości gąsiora

- Tułów:** w kształcie walca, szeroki, szczególne w ramionach, wydłużony, nieco opadający.
- Grzbiet:** szeroki, długi i łagodnie zaokrąglony po bokach, lekko wypukły.
- Pierś:** pełna i wypukła, bardzo szeroka, lekko uniesiona.
- Brzuch:** szeroki, pełny, często z prostym fałdem brzuszny.
- Głowa:** średniej wielkości, szeroka.
- Dziób:** mocny, barwy pomarańczowej.
- Oczy:** duże, jasnoniebieskie.
- Szyja:** smukła i dość długa, prosta i mocna.
- Skrzydła:** dość długie, ściśle przylegające do tułowia.
- Ogon:** szeroki, noszony zgodnie z linią grzbietu.
- Podudzia:** mocne, przykryte bocznym upierzeniem.

Łapy: czerwonepomarańczowe, średniej długości, mocne i szeroko rozstawione.

Upierzenie: przylegające, niezbyt dobrze rozwinięte.

Cechy rasowości gęsi

Gęś nie różni się od gąsiora, z wyjątkiem cech przynależnych płci.

Duże wady

Słaby, wąski i krótki tułów, brak jednorzędowej fałdy brzusznej, fałda piersiowa; inny kolor niż biały.

Ubarwienie

Białe

Masa ciała gąsiora około 7,5 kg, gęsi około 6,5 kg

Nieśność roczna od 30 do 40 jaj o białej skorupie

Rozmiar obrączek dla obu płci numer 27

Gęś zatorska

Pochodzenie

Gęsi zatorskie wyhodowano z gęsi podkarpackich, garbonosych, suwalskich i pomorskich. Prace rozpoczęto w Instytucie Zootechniki w latach 1956 –1961. W 1967 roku stado przeniesiono do Zakładu Doświadczalnego Akademii Rolniczej w Krakowie. Od 1996 roku gęsi zatorskie zostały zaliczone do krajowych zasobów genetycznych populacji gęsi.

Charakterystyka ogólna

To gęsi o zwartej, krępej budowie ciała.

Cechy rasowości gąsiora

<u>Tułów:</u>	szeroki, lekko wypukły i dosyć długi.
<u>Grzbiet:</u>	lekko wypukły, długi, noszony prawie poziomo.
<u>Pierś:</u>	szeroka, dobrze umięśniona.
<u>Brzuch:</u>	głęboki, może występować fałda tłuszczowa (brzuszna).
<u>Głowa:</u>	średniej wielkości, ładnie zaokrąglona, czoło z dziobem tworzy jedną linię.
<u>Dziób:</u>	barwy pomarańczowoczerwonej, proporcjonalnie długi w stosunku do tułowia.
<u>Oczy:</u>	okrągłe, tęczówka niebieska.
<u>Szyja:</u>	szyja dosyć długa, smukła, lekko wygięta.
<u>Skrzydła:</u>	długie i mocne
<u>Ogon:</u>	niewielki, nieco podniesiony, dość szeroki.
<u>Podudzia:</u>	szeroko rozstawione i przykryte bocznymi piórami.

Gęś pomorska

Łapy: barwy pomarańczowej, mocne.

Upierzenie: bogate, przylegające do tułowia.

Cechy rasowości gęsi

Gęś nie różni się od gąsiora, z wyjątkiem cech przynależnych płci.

Ubarwienie

Białe

<p>Masa ciała 12-tygodniowego gąsiorów wynosi od 4,2 do 4,7 kg, gęsi od 3,9 do 4,4 kg Nieśność roczna około 35 do 45 jaj Masa jaja wylęgowego: od 130 do 145 g, gęsi starszych od 160 do 180 g Rozmiar obrączki dla obu płci numer 27</p>
